

Громадська думка про правотворення

**/Бюлетень оперативних матеріалів на базі аналізу
правової електронної інформації/**

2011 № 15

Шановні колеги!

Запрошуємо вас до співдружності в розробці нового періодичного видання, що має на меті оперативно відображати актуальні питання законотворення. Ваші відгуки і пропозиції просимо надсилати за електронною адресою: gdpp@yandex.ua.

Громадська думка про правотворення

Бюлетень оперативних матеріалів на базі аналізу
правової електронної інформації

Заснований у 2011 році

№ 15 2011

Засновники

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Національна юридична бібліотека

Головний редактор

О. Онищенко, академік НАН України

Редакційна колегія

В. Горовий,

Н. Іванова (відповідальна за випуск), А. Берегельська,

Л. Присяжна, С. Ємельянов

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
gdpp@yandex.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2011

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНА ПОДІЯ	3
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	5
НОВИНИ ЗАКОНОТВОРЧОГО ПРОЦЕСУ	15
ВІДГУКИ	24
Проект закону «Про вибори народних депутатів»	24
Закон «Про внесення змін до Закону України “Про телебачення і радіомовлення”»	31
Законопроект «Про захист суспільної моралі»	36
Проект Трудового кодексу України	39
Інше	41
ПРОГНОЗИ	48
КОМЕНТАРІ ЗАРУБІЖНИХ ЕКСПЕРТІВ	53
ДІАЛОГИ	55
ЩОДЕННИК БЛОГЕРА	57

АКТУАЛЬНА ПОДІЯ

Протестні настрої населення

В Україні високий рівень потенційних протестних настроїв.

«Якщо ми говоримо про протестні настрої, то на сьогодні близько 14 % респондентів з опитування різних компаній готові брати участь в акціях протесту і більшість з них – з тих людей, які голосують, виступають на захист своїх економічних прав та інтересів», – повідомив соціолог Є. Копатько.

З ним погоджується глава правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко, який зазначив, що масштабну протестну акцію в Україні можуть спровокувати лише серйозні економічні проблеми.

На думку експерта, незважаючи на те, що до народних мітингів, які відбуваються в ряді європейських країн, нам ще далеко, у разі, якщо Україну «накриє» чергова хвиля економічної кризи, такі акції можуть дійсно перерости в «бурі».

Хвилі масових протестів в Україні не буде, адже влада демонструє готовність до діалогу, вважає народний депутат В. Зубанов, маючи на увазі «податковий майдан», коли, на його думку, уряд змушений був піти назустріч підприємцям, а також акції «чорнобильців», задля вирішення соціальних проблем яких була створена спеціальна робоча група.

У свою чергу експерт Центру військово-політичних досліджень А. Шеріхо зазначає, що «після повного провалу і дискредитації “помаранчевої” революції її лідерами в українців тривалий час спостерігався період повної апатії. Але нинішня влада своїми діями здійснила диво: вона в рекордні терміни зробила життя народу настільки нестерпним, що той знову виявляє активність».

Підтвердженням цього є розпочате 14 листопада безстрокове голодування «чорнобильців» у Донецьку. Вони вимагають відновити видачу пенсій у повному обсязі (у листопаді вони отримали зменшення пенсії у середньому на 70 %). У ПФУ переконають: виплати не скорочували, а упорядкували згідно з законом.

Своє попередження щодо проведення в листопаді у чотирьох регіонах і столиці України акцій підприємців, на яких планується висунути владі такі економічні вимоги: зменшення у два рази єдиного соціального внеску, скасування дії Податкового кодексу та створення

робочих груп для доопрацювання закону, а також доопрацювання пенсійної реформи з урахуванням особливостей вимог усіх верств населення тощо висловила Громадянська ініціатива «Марш порожніх гаманців»

Коаліція учасників помаранчевої революції (КУПР) також оголосила про проведення 22 листопада «Дня Свободи» і закликали підприємців, які в минулому році не отримали виконання своїх вимог, вийти на Майдан і домагатися захисту своїх прав.

Крім того, 1 грудня підприємці мають намір оголосити загальнонаціональний страйк під гаслом «Переоблік влади»: 200 тис. підприємців вирішили не вийти на роботу. Ця акція також викликана тим, що через рік після «податкового майдану» влада не виконала своїх обіцянок, а проти організаторів акції порушуються справи, «щоб не піднімали шум». Так, за словами керівника Всеукраїнського центру сприяння підприємницькій діяльності О. Данилюка, з 5 тис. регіональних ініціативних координаторів «відсіялося» 90 %.

Схоже, влада своїми рішеннями може призвести ще до одного протесту – «бунту одиноких матерів».

Зокрема, віце-прем'єр-міністр-міністр соцполітики С. Тігіпко на розширеному засіданні уряду пояснив, що з 1 грудня на всю країну буде поширений експеримент щодо непрямой оцінки доходів громадян, що претендують на соцдопомогу. Цей метод застосовується з квітня в трьох областях – Волинській, Кіровоградській та Чернігівській.

На думку чиновників уряду, лише кожна четверта мати-одиначка дійсно потребує, а реальні доходи інших трьох цілком дозволяють їм обходитися без допомоги держави. Це це нібито показують результати експерименту в трьох областях України.

«Спочатку уряд заліз до кишень громадян України, тепер чиновники збираються залізи в ліжко до матерів-одиначок. С. Тігіпко хоче створити в Україні суспільство “стукачів”, де сусіди ненавидять один одного, а чиновники будуть користуватися цією роз'єднаністю. Непрямі методи оцінки доходів громадян, які збирається вводити Кабмін для одиноких матерів – це повернення до тоталітарної практики Радянського Союзу», – вважає народний депутат Н. Королевська.

Таким чином, влада своїми діями сама провокує підвищення протестної активності в Україні.

«Падіння рейтингів ясно свідчить про ставлення людей до нинішньої влади. Але, у цілому, рівень довіри до політиків зараз, мабуть,

ніколи не був настільки низький. У нас немає жодного політика з позитивним балансом довіри», – повідомила соціолог, директор Фонду «Демократичні ініціативи» І. Бекешкіна.

Сьогодні українці можуть піти за будь-яким і підтримати будь-кого, хто продемонструє адекватність, і кому вони повірять. Але й тоді «люди виходитимуть на вулиці заради захисту своїх соціальних прав, а не заради політиків», – вважає голова Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко.

Імовірний розвиток подій:

– масові акції протесту будуть ефективними лише за наявності потужного опозиційного лідера;

– можна спрогнозувати акції протестів представників інших пільгових категорій населення, зокрема самотніх матерів.

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

До реформування Конституції долучиться громадськість?

Тема внесення змін до Основного закону знову повернулася до українського інформаційного простору. На початку цього року, як повідомлялося, Президент В. Янукович підписав указ про підтримку ініціативи зі створення Конституційної асамблеї, яка займатиметься підготовкою змін до Конституції України. На підготовку Конституції попередньо відведено 2–2,5 року. Передбачається, що протягом цього часу науково-експертна група на чолі з Л. Кравчуком напрацюватиме ідеї, а сама Асамблея, кількість членів якої має становити 100–150 осіб, буде ці ідеї обговорювати і затверджувати. Орган, покликаний розробити план коректування головного документа країни, може з'явитися вже до кінця поточного року.

Наразі, як повідомила кілька днів тому радник Президента з питань конституційно-правової модернізації М. Ставнічук, науково-експертна група взяла час для доопрацювання за результатами

обговорення концепції та проекту Конституційної асамблеї. «Є всі шанси, що найближчим часом Конституційна асамблея почне працювати», – пообіцяла вона.

Отже, після певного затишшя ідея конституційного реформування актуалізувалася знову. Зокрема, представляючи колективу МВС нового міністра внутрішніх справ В. Захарченка, Президент наголосив на тому, що «конституційна реформа обов'язково буде» – Конституційна асамблея, за словами глави держави, опрацюватиме питання, пов'язані з внесенням змін до Основного закону, «і виправить ті недоліки, які в Конституції є за всіма напрямками». «Потім ми будемо вже працювати з парламентом для того, щоб ці зміни до Конституції України прийняти», – зазначив Президент.

До цієї теми глава держави повернувся і в контексті реформи місцевого самоврядування – вона, наголосив В. Янукович, набуде завершеного вигляду лише після внесення змін до Конституції, що стосуються адміністративно-територіального устрою держави. Він зауважив, що основний масив рішень щодо реформування місцевої влади перебуває в загальному руслі конституційних змін, що передбачаються в середньостроковій перспективі.

Президент запропонував у рамках роботи Конституційної асамблеї провести широку дискусію щодо вибору оптимальних шляхів розвитку місцевого самоврядування, реформування системи місцевої влади та адміністративно-територіального устрою.

Наразі учасниками міжнародних муніципальних слухань затверджені «Основні стратегічні напрями реформування місцевого самоврядування в Україні». Документ містить у собі ряд пропозицій щодо змін до Конституції та Бюджетного кодексу, а також ініціативу щодо створення Муніципального кодексу.

Водночас про готовність взятися за реформування Основного закону заявили ряд громадських та профспілкових організацій – Громадський конституційний комітет; СОГ «Трудовий рух «Солідарність»; ГР «Вільний простір»; Економічний форум України; Конфедерація вільних профспілок Львівщини; Комітет виборців Донбасу; Конфедерація вільних профспілок Луганської області; шахтарські та підприємницькі профспілки; ветерани бойових дій; ветерани розвідки; Народна рада України; Асамблея малого та середнього бізнесу України.

З їхньої ініціативи відбулося засідання Громадянського конституційного конгресу, під час якого було оголошено про початок про-

цедури скликання всенародних зборів з метою розробки пропозицій щодо внесення змін до Конституції України. «Ми, громадяни України, представники громадських і ветеранських організацій, профспілок і релігійних громад, оголошуємо про початок процедури скликання всенародних зборів, як органу установчої влади, з метою розробки пропозицій щодо внесення змін до чинної Конституції», – ідеться в декларації, яка була прийнята на засіданні конгресу за участі близько 200 представників.

Ініціативною групою напрацьовано ряд документів, що стосуються участі громадськості в роботі Конституційної асамблеї, впровадження економічних та соціальних реформ, вирішення проблеми нелегітимності влади, реституції майна та власності, впливу на владу через інструменти прямої демократії та підтвердження європейського вибору громадянського суспільства.

Окрім того, конгрес ініціював скасування законодавчих актів, прийнятих з порушенням Конституції та приведення виборчого законодавства у відповідність до Основного закону. Ідеться, судячи із звернення голови Громадського конституційного комітету Ю. Збітнева, про нормативні акти щодо «пенсійної реформи, освіти, медицини, захисту прав трудівників, діяльності та власності громадських організацій».

«Це має привести до принципово нових механізмів керування державою, і, як наслідок, відсторонення від керівництва нинішньої владної верхівки мирним, легітимним і конституційним способом», – також сказано в декларації.

Голова Громадського конституційного комітету Ю. Збітнев не виключив, що члени комітету продовжать свою боротьбу під час акцій протесту. «Ми зібралися, щоб ухвалити конкретні рішення і починати конкретні дії, і, можливо, щоб завтра знову вийти на вулицю, але консолідованими і не дозволяти владі робити з нас посміховисько», – заявив він.

Утім, очевидно, що згаданий конгрес чи інші подібні зібрання, ініційовані різними громадськими діячами та організаціями, у такому вигляді, з яким маємо справу сьогодні, серйозного впливу на процес конституційного реформування не матимуть. І справа тут не в протидії владі, проблема у тому, що такі органи не мають жодної легітимності: у вітчизняному правовому полі відсутні норми, що регламентували б їх створення. Ще важливіше, що конгрес не може похвалитися не лише правовою, а й внутрішньою легітимністю – його

учасники не обрані більшістю, і, відповідно, не представляють більшість громадян країни чи навіть регіону, отже, говорити про загальнонародну підтримку (а без цього – який сенс претендувати на участь у конституційному процесі) не випадає.

Таким чином, доводиться робити висновок, що конституційна реформа ризикує перетворитися на одне з агітаційних гасел у майбутній парламентській кампанії – ініціатива конгресу, очевидно, одна з перших ластівок у цьому напрямі. Так само очевидно і те, що ці тенденції конструктиву загальнодержавному процесу не додадуть.

При цьому, на думку багатьох експертів, необхідність внесення змін до Конституції є очевидною, оскільки в Україні до сьогодні в стадії розвитку перебуває система народовладдя і є гостра потреба забезпечення більшого контролю з боку суспільства над діями владних інститутів; є гостра потреба в збалансуванні співвідношення повноважень між гілками влади, удосконаленні адміністративної системи управління в Україні, функціонування судової системи та ін.

Впровадження змін дії Основного закону цього разу має відбутися з дотриманням усіх необхідних процедур. Для громадян, для політичної еліти і для інститутів влади важлива дієва Конституція, норми якої будуть неухильно дотримуватися всіма громадянами держави. А починатися конституційна реформа повинна з закріплення прав і свобод громадян та вироблення реальних механізмів їх реалізації.

КОМПЕТЕНТНО

В. Мусіяка, професор права, доктор юридичних наук:

«Зважаючи на бачення нашої держави в майбутньому і прагнення рухатися до Європи, варто враховувати організацію цієї сфери життя в європейських країнах, які конституції там діють. На території Європи немає конституцій, подібних до нашої (хіба що в Білорусії чи Росії). Європейські конституції не закріплюють сильною напівавторитарної моделі влади. Такі механізми були потрібні Україні на початку її розвитку, аби стати достатньо сильною, здатною себе захистити, створити могутні державні механізми. Але сьогодні час демократизувати всі механізми влади, самоврядування, співвідношення влад і всього того, що стосується проголошених прав і свобод людини і громадянина. Все це потребує більш сучасного оформлення.

Тому я вважаю, що потрібно рухатися далі. У 2004 р. ми зробили крок вперед, але існуючий на той час механізм і політичні обставини не дозволили його реалізувати повною мірою. Наприклад, до Конституції так і не були внесені зміни щодо місцевого самоврядування. Тож

у 2004 р. ми зробили крок вперед, хоча і не дуже впевнений. І сьогодні миритися з поверненням до старої Конституції, жити по ній, не вдосконалюючи текст, не виводячи його на сучасний рівень конституційного регулювання, було б неправильним.

Можна чим завгодно пояснювати необхідність, але конституційний процес потрібно завершити. А ініціатива Леоніда Макаровича цьому може посприяти. Якщо текст Конституції, прийнятий у конституційному порядку, буде винесений на референдум і затверджений на ньому, то це стане логічним завершенням болючого процесу встановлення конституційного ладу в Україні. І референдум став би свідченням того, що народ урешті-решт долучився до процесу творення Конституції».

М. Оніщук, президент Інституту правової політики:

«На моє переконання, потреба в конституційному оновленні є. Насамперед воно потрібне для того, щоб змінити конституційними засобами характер стосунків між владними інститутами, державою та громадянином. Ідеться насамперед про посилення інститутів судового контролю з боку суспільства за владою, що можна досягнути зокрема через запровадження інституту створення конституційної гарантії суду присяжних, зміни порядку формування Вищої ради юстиції, призначення суддів безстроково та деяких інших заходів. Таким чином, фундаментальними засадами оновлення Конституції є посилення можливостей судового нагляду в реалізації конституційних прав громадян.

Крім того, очевидно є потреба у розробленні та формуванні нової системи балансів стримувань і противаг в організації державної влади. Ідеться насамперед про забезпечення більш сучасної моделі організації цих відносин між Президентом, парламентом та урядом. Досягти цього можна передусім за рахунок створення верхньої палати українського парламенту, яка б у взаємодії із главою держави забезпечувала інституційне наповнення провідних державних інституцій. Ідеться про формування та призначення верхньої ланки Конституційного Суду, Центральної виборчої комісії, Ради Національного банку, національних комісій, Генерального прокурора та голови Служби безпеки тощо. Це все, безумовно, підвищить якість законодавчого процесу.

Таким чином, мотиви для конституційного оновлення і зміни Конституції є. Основний його зміст – розвиток системи народовладдя, забезпечення більшого контролю з боку суспільства за діями владних інституцій».

І. Козут, голова Лабораторії законодавчих ініціатив:

«Потреба змінювати Конституцію є і з часом стає більш кардинальною. У першу чергу це пов'язано з формуванням європейської системи противаг і стримувань у системі влади, децентралізації влади в контексті місцевого самоврядування. Базовими засадами і фундаментом Конституції мають бути не інститути, а привілеї прав людини. Якщо побудувати нову Конституцію і перевернути радянську матрицю, яка сьогодні існує в чинній Конституції, і поставити в основу людину, а вже потім розглядати різні аспекти інститутів влади (судової, виконавчої, законодавчої, місцевої), то ми зможемо говорити про існування у нас сучасної європейської конституції.

Крім того, важливо продумати чіткі і дієві системи противаг і стримувань, які б запобігали концентрації влади в одних руках, відсутності політичної демократичної дискусії в ухваленні рішень і відсутності політичної відповідальності.

Референдум – це завжди величезна загроза. Місцевий референдум може вирішити чимало проблем громади, оскільки люди мають змогу висловитися з приводу того чи іншого рішення. Проте із національним референдумом завжди пов'язана проблема – можливості маніпуляцій результатами. Референдум щодо змісту Конституції може стати фінальним завершенням тривалої і кропіткої роботи. Але йому має передувати громадське обговорення і ознайомлення громадян із питанням – яким документ є наразі, і що вони отримають натомість.

Якщо буде пропущений важливий момент розуміння суспільством змін до Конституції, обговорення окремих деталей, то цей референдум може вкотре перетворитися на маніпулятивний інструмент. І в результаті ми знову отримаємо Конституцію, яка не сприйматиметься суспільством і не буде справжнім Основним законом країни».

С. Смельянов, в. о. мол. наук. співроб.

Реальна боротьба з корупцією, чи показова ініціатива для міжнародної спільноти?

Корупція вже давно є проблемою номер один в Україні, і її вирішення залишається актуальним питанням і на сьогодні. Кожен Президент та уряд приймають закони й впроваджують нові плани боротьби з цим звичним для України явищем, але насправді жодна

з цих ініціатив ніяким чином не допомагає людям ні у веденні бізнесу, ні в повсякденному житті. Адже здирництво продовжується, а розміри хабарів, які вимагають чиновники, з кожним роком тільки зростають.

От і нинішня влада, на чолі з Президентом України В. Януковичем, також намагається проявити ініціативу у вирішенні цієї проблеми.

Спочатку навесні Верховною Радою було прийнято Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції». Цей Закон визначає основні засади запобігання і протидії корупції в публічній і приватній сферах суспільних відносин, відшкодування завданої внаслідок вчинення корупційних правопорушень збитків, шкоди, поновлення порушених прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав чи інтересів юридичних осіб, інтересів держави.

Якщо проаналізувати цей документ, то стає зрозуміло, що він стосується не тільки народних депутатів, міністрів та державних службовців. Під ряд антикорупційних обмежень підпадає практично кожен, хто посідає будь-яку хоч трохи відповідальну посаду на публічних або приватних підприємствах.

Та і взагалі, антикорупційний Закон містить у собі багато цікавих пунктів. На багатьох осіб, діяльність яких підпадає під дію цього Закону, лягли обов'язки з декларування своїх видатків; обмеження за сумісництвом, на одержання подарунків; обмеження стосовно роботи близьких родичів; і, найголовніше, ризик притягнення до кримінальної відповідальності за дії, що вважаються корупційними. Але незважаючи на це, за словами експертів, цей документ не принесе ніякої користі і є абсолютно безглуздом.

Наступним у реалізації антикорупційної програми став виданий 5 жовтня 2011 р. Указ Президент України «Про першочергові заходи з реалізації Закону України “Про засади запобігання і протидії корупції” № 964/2011.

Відповідно до Указу, уряд буде зобов'язаний забезпечити виконання положень Закону «Про засади запобігання та протидії корупції» в тій частині, що стосується своєчасного подання визначеними в законі суб'єктами відповідальності за корупційні правопорушення декларацій про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру і своєчасного оприлюднення відомостей у встановленому порядку.

Також цей Указ зобов'язує Міністерство внутрішніх справ і Службу безпеки України за участі Генеральної прокуратури до 1 листопада 2011 р. розробити та ввести організаційно-правові механізми

захисту від незаконного впливу, працівників правоохоронних органів, які розслідують справи про факти корупційних проявів серед високопосадовців.

Крім того, В. Янукович тимчасово поклав на Міністерство юстиції України функції спеціально уповноваженого органу з питань антикорупційної політики.

Міністерству юстиції було доручено зайнятися формуванням та веденням Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення.

А до 1 грудня 2011 р. міністерство в установленому порядку має подати до Верховної Ради проект закону «про спеціально уповноважений орган з питань антикорупційної політики».

Отже, роботи О. Лавриничу і Міністерству юстиції в цілому не бракуватиме. А беручи до уваги останню зустріч голови держави з членами уряду, де ледь не усі міністри отримали «на горіхи», покладені на Мін'юст завдання будуть виконані сумлінно та в потрібний час і вже незабаром країна знатиме прізвища всіх посадових осіб, які вчинили корупційні правопорушення.

Але, все ж таки, головним документом, напрувленим на подолання корупції в країні став підписаний 21 жовтня Президентом України В. Януковичем Указ про затвердження «Національної антикорупційної стратегії на 2011–2015 рр.».

Цим же Указом В. Янукович постановив визнати таким, що втратив чинність Указ Президента України від 11 вересня 2006 р. № 742 «Про Концепцію подолання корупції в Україні. На шляху до доброчесності», який був підписаний В. Ющенком.

«Метою Національної антикорупційної стратегії є зменшення рівня корупції в Україні шляхом усунення передумов її виникнення через упровадження превентивних заходів, зміцнення режиму законності, а також формування в суспільстві нетерпимого, негативного ставлення до корупції як суспільно небезпечного явища за допомогою спільних зусиль державних та громадських структур, за участі міжнародних організацій», – ідеться в тексті документа.

Серед основних завдань Національної антикорупційної стратегії можна виділити такі:

– визначення кола причин і умов, що породжують корупцію та шляхів мінімізації факторів, які детермінують її виникнення і негативні наслідки;

- визначення основних напрямів державної політики у сфері запобігання та протидії корупції;
- підвищення ступеня довіри до органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- впровадження системи моніторингу ефективності антикорупційного законодавства та забезпечення його виконання.

Реалізація Національної антикорупційної стратегії дасть змогу забезпечити розвиток вітчизняного законодавства в контексті відповідності світовим антикорупційним стандартам, встановленим Конвенцією ООН проти корупції, Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією, Додаткового протоколу до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією, Цивільної конвенції про боротьбу з корупцією, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, рекомендаціями Групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO) та інших міжнародних інститутів.

Впровадження в дію стратегії також надасть можливість підвищити рівень роботи системи запобігання та протидії корупції, знизити рівень корупції в системі правоохоронних органів, інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, скоротити обсяги тіньової економіки і сформувані в громадськості активну позицію щодо запобігання та протидії корупції.

Серед основоположних принципів стратегії є невідворотність юридичної відповідальності за вчинення корупційного правопорушення; відкритість і прозорість діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо реалізації Національної антикорупційної стратегії.

Говорячи про схвалену іншим указом Президента Національну антикорупційну стратегію на 2011–2015 рр., радник глави держави О. Портнов підкреслив, що її реалізація спрямована на наближення України до сучасних міжнародних норм щодо боротьби з корупцією.

«Йдеться про розвиток вітчизняного законодавства в контексті світових антикорупційних стандартів, передбачених Конвенцією ООН проти корупції, Кримінальною конвенцією про боротьбу з корупцією та додатковим протоколом до неї – відповідно до рекомендацій GRECO та інших міжнародних інституцій», – зазначив А. Портнов.

«Своїм Указом Президент України визначив принципи забезпечення Національної антикорупційної стратегії та основні напрями її реалізації», – наголосив радник глави держави.

Таким чином, маємо нову державну програму щодо боротьби з корупцією, а компетентні органи вже заявляють про покращення ситуації, надаючи дані, що за дев'ять місяців 2011 р. кількість зареєстрованих фактів хабарництва знизилася «аж» на 1,1 %. Але ж всі прекрасно розуміють, що реально рівень хабарництва аж ніяк не змінився. За даними соціологів, за минулий рік 34 % населення зізналися, що вони дають хабарі. А в позаминулому цей показник становив 21 %. Кількість корупційних схем також зросла. До цього фахівці відносять і діяльність компанії «Лівела», яка не сплатила до державного бюджету податків на суму понад 3 млрд грн, розчинившись у повітрі, і приватизацію таких державних об'єктів як «Укртелеком», який було приватизовано за конкурсом аж з однієї юридичної особи, Міжнародні Авілінії України, приватизовані за оціночною ціною без жодних конкурсів.

За повідомленнями КРУ, нинішній уряд продовжує привласнювати державні кошти, оскільки кількість закупівель в одного постачальника зросла в рази, державним газом знов керує приватна компанія, ринок зерна монополізується, і наводити такі факти можна дуже довго, оскільки їх просто безліч. А тим часом, влада, замість законів, які б реально боролися з розкраданням України, випускає безглузді закони, які, навпаки, тільки допомагають процвітати корупції.

Висловлює своє обурення і міжнародна спільнота. За словами більшості послів, бізнесмени не будуть робити інвестиції в країну доти, поки хабарництво не буде припинено. Іноземні дипломати заявляють, що прекрасно бачать, що половина вартості будь-яких державних робіт осідає в карманах чиновників і прямо пропонують владі «стримати апетит» і зробити хоч що-небудь добре для своєї для країни.

На завершення, хотілося б знов наголосити, що на сьогодні в Україні просто необхідно приділяти велику увагу протидії корупції в органах державної влади усіх рівнів. Оскільки її негативний вплив на розвиток бізнесу, економіки, політики, соціальну сферу досяг крайньої межі і потребує відповідних заходів подолання. З моменту здобуття незалежності Україна прагне бути демократичною та правовою державою з розвиненою економікою та високими соціальними стандартами. Натомість, ми потрапляємо в ряд тих країн світу, де беззаконня та свавілля є невід'ємною частиною сучасного менталітету спільнот, а будь-які моральні принципи зникли перед стійкою меркантильністю, задля якої такі речі як релігія, культура нації, державний суверенітет, економіка, державна служба та будь-який аспект

життя суспільства є лише засобом для наживи шляхом здирництва та реалізації власних інтересів. І хоча нова антикорупційна програма містить багато цікавих механізмів стосовно боротьби з корупцією, але все ж таки, здається, що це більше показова акція для того, що б потішити світову спільноту, ніж реальне бажання боротися з цим позорним явищем, яке так сильно набридло не тільки громадянам нашої країни, а й іноземцям, які, шойно ступивши на українську землю, одразу зіштовхуються з нашою наскрізь корумпованою системою. Отже, тільки час покаже нам реальну сутність нової антикорупційної ініціативи влади у вигляді «Національної антикорупційної стратегії на 2011–2015 рр.». А поки що, згідно з дослідженням центру «Транспаренсі Інтернешнл», Україна посіла «почесне» 134-те місце поруч зі Сьєрра-Леоне і Зімбабве за рівнем корупції.

НОВИНИ ЗАКОНОТВОРЧОГО ПРОЦЕСУ

Президент України В. Янукович підписав Закон «О внесении изменений в Закон Украины “О воинской обязанности и военной службе” (о продолжении воинской службы по новому контракту)».

Верховная Рада приняла данный Закон 18 октября. Как заявил тогда на заседании парламента министр обороны Украины М. Ежель, этим Зоном регулируется продление сроков военной службы по новым контрактам в зависимости от категории военнослужащих и их выслуги лет.

М. Ежель отметил, что принятие данного закона позволит снизить досрочный отток наиболее опытных лиц офицерского состава.

По данным информационного управления парламента, согласно принятому Закону, «срок прохождения военной службы может быть продлен по новому контракту до достижения предельного возраста пребывания на военной службе: для военнослужащих, которые проходят военную службу на должностях рядового состава, – на 3 года; для военнослужащих, которые проходят военную службу на должностях сержантского и старшинского состава, – на 5 лет; для лиц офицерского состава – на срок от 5 до 10 годов.

Для лиц офицерского состава, имеющих право на пенсию по выслуге лет, по их желанию срок прохождения военной службы по новому контракту может быть продлен на срок от 2 до 10 лет, но не

более чем до достижения предельного возраста пребывания на военной службе».

Одновременно, в связи с принятием Закона «О реформе правосудия и статусе судей», которым ликвидированы военные суды, предусматривается внести соответствующие изменения в закон «О воинской обязанности и военной службе», а также признать утратившим силу постановление Президиума Верховной Рады Украины «О воинских званиях судей военной коллегии Верховного Суда Украины» от 21 февраля 1994 г. № 3966-ХІІ (*В. Янукович подписал закон о продлении службы в армии по контракту // «ОстроВ» (<http://www.ostro.org/news/article-283985/>). – 2011. – 10.11).*

***

Президент Украины В. Янукович подписал Закон Украины № 3933-VI «О внесении изменений в Закон Украины “Об Общегосударственной программе “Питьевая вода Украины” на 2006–2020 гг.”».

Программой планируется осуществить: упорядочения зон санитарной охраны источников питьевого водоснабжения на 2234 водозаборах; строительство и реконструкцию 570 водозаборных сооружений с применением новейших технологий и оборудования; внедрить 23 тыс. станций (установок) доочистки питьевой воды и пунктов ее разлива; инвентаризацию 1292 канализационных очистных сооружений, строительство и реконструкцию 131 водопроводных и канализационных очистных сооружений; разработать 1230 схем оптимизации работы систем централизованного водоснабжения и водоотвода; оснащение 356 лабораторий контроля качества воды и очистки сточных вод современным контрольно-аналитическим оборудованием; разработка 34 нормативно-правовых акта в сфере питьевого водоснабжения и водоотведения; разработка, совершенствование и внедрение 18 научно-исследовательских и опытно-конструкторских разработок.

Ориентировочный объем финансирования программы составляет 9 млрд 471,7 млн грн, из них за счет государственного бюджета – 3 млрд 4,3 млн грн, других источников – 6 млрд 467,4 млн грн (*В. Янукович подписал изменения в Закон «О питьевой воде» // Top-Media (http://topmedia.com.ua/news/show/2011-11-10/19984_yanukovich-podpisal-izmeneniya-v-zakon-o-pitevoj-vode). – 2011. – 10.11).*

***

Президент В. Янукович підписав Закон «О внесенні змін до деяких законодавчих актів щодо розгляду справ Верховним Судом України», передбачаючий збільшення кількості судів Верховного Суду з 20 до 48.

Законом визначено, що в склад Верховного Суду входять 48 судів, з числа яких обираються Председатель, перший заступник Председателя суду.

Окрім цього, законом передбачається відновлення судових палат.

Створюються чотири палати: по адміністративним, господарським, кримінальним і громадянським справам.

Передбачаються повноваження Верховного Суду по результатам перегляду справ приймати нове рішення, яке підлягає обов'язковому опублікуванню на офіційному сайті Верховного Суду.

Також документ встановлює обов'язок судді використовувати при розгляді справ висновки Верховного Суду щодо застосування норм матеріального права і змінює порядок перегляду справ в Верховному Суді: справи будуть переглядатися колегією судів з складу відповідної палати, а в певних випадках – процесуальним законом спільним засіданням палат або всім складом Верховного Суду.

Передбачається введення не тільки посади першого заступника Председателя Верховного Суду, а також збільшення з 1 до 4 кількості заступників, які одночасно будуть обіймати посади секретарів палат.

Як повідомляло агентство, до цього редакція Закону «О судобудівстві та статусі судів» передбачала, що судді Верховного Суду мають право вибирати – або добровільно перейти на роботу в один з вищих спеціалізованих судів, або продовжувати працювати в Верховному Суді до виходу на пенсію, – таким чином кількість судів Верховного Суду мала зменшитися до 20 осіб.

На даний момент в Верховному Суді працюють 47 судів, з яких двоє відкомандировані в Вищу кваліфікаційну комісію судів (***В. Янукович схвалив збільшення кількості судів Верховного суду з 20 до 48 // TopMedia (http://topmedia.com.ua/news/show/2011-11-10/19982_yanukovich-odobril-uvelichenie-chisla-sudej-verhovnogo-suda-s-20-do-48). – 2011. – 10.11).***

***

Верховна Рада ухвалила у другому читанні ініційований Президентом України проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності)».

Через відмову парламентаріїв декриміналізувати на ранковому засіданні статтю, за якою засуджено экс-прем'єра Ю. Тимошенко, представники фракції «БЮТ – Батьківщина» були відсутні на вечірньому засіданні ВР (***Рада ухвалила президентський закон про декриміналізацію // Українське національне інформаційне агентство (<http://www.ukrinform.ua/ukr/order/?id=1056788>). – 2011. – 15.11).***

***

Верховная Рада Украины обязала владельцев парковок бесплатно парковать автомобили скорой помощи. За Закон «О внесении изменений в основы законодательства о здравоохранении» проголосовали 254 депутатов из 384 зарегистрировавшихся в зале.

Законом разрешается бесплатная парковка транспортных средств в специально отведенных для этого местах, в случае оборудования такого транспорта, которым управляет медицинский работник, специальным распознавательным знаком, или размещение на нем специального стикера с указанием контактного телефона медработника, который управляет этим средством.

Согласно закону, владельцы парковок должны обеспечить и выделить на парковочных площадках места для бесплатной парковки автомобилей, которыми управляют медработники (***Медики смогут парковаться бесплатно // TopMedia (http://topmedia.com.ua/news/show/2011-11-04/19846_mediki-smogut-parkovatsya-besplatno). – 2011. – 4.11).***

***

Верховная Рада Украины установила квотирование на уровне 25 % для музыкальных произведений украинских авторов в теле- и радиэфире.

Несмотря на все протесты оппозиции, правящая коалиция приняла закон, который может поставить крест на отечественном шоу-бизнесе (***Депутаты разрешили показывать по ТВ только 25 % украинской музыки // TopMedia (http://topmedia.com.ua/news/show/2011-11-04/19853_deputaty-razreshili-pokazyvat-po-tv-tolko-25-ukrainskoj-muzyki). – 2011. – 4.11).***

***

Кабінет Міністрів пропонує провести приватизацію вугледобувних підприємств шляхом продажу на аукціонах або інвестиційних конкурсах.

Згідно з зареєстрованим у парламенті законопроектом «Про особливості приватизації вугледобувних підприємств», у першому випадку переможець визначається на підставі пропозиції найбільшої ціни, у другому – на підставі найбільшого запропонованого обсягу інвестицій.

Продаж вугільного об'єкта на аукціоні може бути оголошено тричі.

У разі відсутності заявок на першому аукціоні початкова ціна приватизації може бути знижена спочатку на 30 %, а потім і на 50 %.

Якщо аукціони не відбудуться, вугледобувні підприємства можуть бути передані на продаж на інвестиційному конкурсі.

З переможцем аукціону або конкурсу укладається договір купівлі-продажу, в якому фіксуються обов'язкові умови приватизації, в які входить зобов'язання з технічного переоснащення шахт, а також забезпечення фіксованих обсягів вуглевидобутку та щорічне залучення на підприємства обумовлених у договорах купівлі-продажу обсягів інвестицій.

Законопроект обмежує термін дії обов'язкових умов для інвестора п'ятьма роками.

Стосовно учасників приватизаційних конкурсів, зокрема, не повинні вестися процедури банкрутства, а самі вони повинні вести беззбиткову діяльність протягом трьох останніх років.

Оцінка вартості шахт визначатиметься відповідно до методики, затвердженої Кабінетом Міністрів, з урахуванням особливостей приватизації таких об'єктів.

Вартість вугільного об'єкта повинна містити залишкову вартість спеціальних дозволів на видобуток корисних копалин за умови безоплатної передачі покупцеві (інвестору) цих дозволів.

При цьому вартість промислових запасів вугілля в ціні враховуватися не буде.

Згідно із законопроектом, заборонене перепрофілювання, консервація або ліквідація підприємства протягом строку дії договору купівлі-продажу, у разі якщо такі дії не узгоджені з профільним міністерством.

Крім того, планується ввести мораторій на порушення справ про банкрутство державних вугледобувних підприємств, щодо яких прийнято рішення про приватизацію, а також подальшу пролонгацію такого мораторію на три роки після переходу об'єкта приватному власнику.

Законопроект передбачає, що реалізація вугільної продукції підприємств приватної форми власності не повинна обмежуватися і регламентуватися (*Уряд хоче продавати шахти на аукціонах або інвестконкурсах // Економічна правда (<http://www.epravda.com.ua/news/2011/11/7/304527/>). – 2011. – 7.11).*

***

Кабинет Міністрів України зареєстрував законопроект, скасовуючий беззаставне нарахування пенсій і компенсацій по судовим рішенням в повній кількості.

Законопроект № 9400 о внесенні змін у Кодекс адміністративного судопроцесу України (КАСУ) стосовно розгляду справ по пенсійному забезпеченню, підготовлений Міністерством соціальної політики, передбачає внесення змін у КАСУ, а саме: вилучення з нього діючої норми о «неодразу виконанні постановлень суду о присудженні виплати пенсій» в повній кількості. Замість цього розмір «неодразу» виплат по судовим рішенням пропонується зменшити до «меж сумми вимоги за один місяць».

Автори документа пропонують розглядати ходатайства о нарахуванні, перерахуванні пенсій, виконанні, наданні і отриманні пенсійних виплат тільки в адміністративних судах «по загальним правилам КАСУ». Це означає, що подібні іски не можуть розглядатися по скороченій процедурі на протязі трьох днів без проведення засідання і виклику учасників процесу.

Автори законопроекта також намірені зменшити розмір штрафів, які можуть бути накладені на посадовців, які не виконують постановлень суду: со 100–300 мінімальних зарплатних плат (98,5–295,5 тис. грн) до 100–300 мінімальних необлагованих мінімумів (1,7–5,4 тис. грн) (*Кабмін придумав новий спосіб не виплачувати «судові» пенсії чорнобильцям і дітям війни // Время (<http://timeua.info/071111/50344.html>). – 2011. – 7.11).*

***

Кабмін издал постановлення, котрым утверджується новий прайс услуг МВД. Среди прочего с нового года подразделения Государственной миграционной службы (ГМС) будут взимать за стандартное оформление и выдачу паспорта для выезда за границу (в течение 30 дней) 87,15 грн, то есть почти в четыре раза больше, чем сейчас (23,38 грн за услуги двух подразделений МВД). А значит вместо нынешних 343 грн за такой паспорт украинцы заплатят 407. Что касается оформления срочных паспортов (за 10 дней или за 3 дня), то, как объяснили «Сегодня» в ГМС, через два месяца услуги МВД подорожают вдвое (стандарты услуг и тарифы до 1 января еще могут уточняться). «Пока что ориентируемся на 5-й пункт постановления, где сказано, что если заказчик письменно просит предоставить услуги срочно (до 10 или до 3 дней), то размер платы за услуги ГМС и МВД возрастает на 100 %», – объяснили нам в департаменте паспортной работы и гражданства ГМС.

Пока что МВД за изготовление документа в 10-дневный срок планирует брать с нас уже не 184,58 грн, как сейчас, а 174, в трехдневный – столько же (вместо теперешних 340,75). А поскольку стоимость загранпаспорта состоит еще из госпошлины и цены бланка (которые пока не меняются), то через два месяца украинцы будут платить за оформление срочных паспортов меньше, чем сейчас: 851 и 1039 (нынче – 861 и 1205 грн в зависимости от срока изготовления). Немного подорожает также переоформление загранпаспортов взамен утерянных – с 75 до 86 грн (*С нового года подорожают загранпаспорта // Top-Media (http://topmedia.com.ua/news/show/2011-11-09/19930_s-novogo-goda-podorozhayut-zagranpasprta). – 2011. – 9.11).*

***

Кабмін пропонує внести зміни до законодавства, згідно з якими батьки дітей у дошкільних закладах зможуть самі обирати мову виховання.

Про це сказано у проекті змін до Закону «Про дошкільну освіту», переданому Верховній Раді за підписом Прем'єра М. Азарова.

Зокрема, проектом передбачено «забезпечення права вільного вибору батьками мови виховання їхньої дитини».

Для задоволення національних, культурно-освітніх і мовних потреб громадян можуть створюватися дошкільні навчальні заклади, в яких виховання дітей здійснюється їхньою національною або іншою мовами. Право вибору мови виховання надається батькам.

У разі потреби в дошкільних навчальних закладах можуть створюватись окремі групи, в яких виховання здійснюється іншою мовою, ніж у закладах у цілому (*М. Азаров хоче повернути російську мову у дитсадки? // Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2011/11/11/6747674>). – 2011. – 11.11).*

***

В правительство планируют заставить богатых украинцев в течение пяти лет финансировать пенсионные выплаты. Уже с 1 января предложено ввести налог на богатство, которым будут облагать все – от драгоценностей и яхт до недвижимости и земли.

Был обнародован законопроект «О внесении изменений в Налоговый кодекс относительно налога на богатство», которым с 1 января 2012 г. планируется увеличить налоговый пресс на богатых. Согласно документу, до 2017 г. физические лица, как резиденты, так и нерезиденты, владеющие движимым и недвижимым имуществом в Украине и покупающие дорогие товары, будут платить новый налог. Полученные средства – 800 млн грн в год – будут направляться через Специальный фонд госбюджета на дотацию Пенсионному фонду для выплаты пенсий и надбавок к ним, начисленных по пенсионным программам.

Налог на богатство не отменяет другие платежи, например сбор за первую регистрацию автомобиля или пошлины, а является дополнением к ним, например к запускаемому с 1 июля налогу на недвижимость. Один раз в год тем, кого С. Тигипко считает богатыми, придется уплатить 2 % минимальной зарплаты (МЗ; на 1 января она составит 1073 грн) за 1 кв. м квартиры площадью свыше 300 кв. м. Эта же ставка будет применяться при владении домом площадью от 600 кв. м. С земли несельскохозяйственного назначения площадью свыше 0,5 га нужно будет платить 5 % от нормативной оценки участка или 25 % от оценки земли в области. За владение легковым автомобилем или мотоциклом с объемом двигателя от 4000 куб. см и 800 куб. см соответственно граждане заплатят 20 % МЗ за каждые 100 куб. см.

Владельцы самолетов и вертолетов будут платить по 0,2 % МЗ за 1 кг веса, а налог для водных судов в 20 % МЗ будет привязан к мощности двигателя (*Кабмин предложил ввести налог на роскошь // Корреспондент.net (<http://korrespondent.net/business/economics/1282745-kabmin-predlozhit-vvesti-nalog-na-roskosh>). – 2011. – 14.11).*

***

Кабінет Міністрів України утвердив проект закону «О внесении изменений в Налоговый кодекс Украины».

Документ розробити Міністерства соціальної політики виконання Заключительних положень Закону України «Об основах социальной защиты бездомных граждан и беспризорных детей», вступившего в силу с 18 января 2011 г. Проектом акта предлагается внести изменения в Налоговый кодекс Украины, в частности, в части замены слов «бездомные граждане», «учреждения социальной защиты для бездомных граждан» словами «бездомные лица», «учреждения социальной защиты для бездомных лиц» соответственно.

Принятие указанного закона позволит обеспечить реализацию Закона Украины «Об основах социальной защиты бездомных лиц и беспризорных детей» и устранить несогласованности в действующем законодательстве (*В Украине бездомные больше не будут гражданами // TopMedia (http://topmedia.com.ua/news/show/2011-11-14/20054_u-ukraine-bezdomnye-bolshe-ne-budut-grazhdanami). – 2011. – 14.11).*

***

Депутат Верховной Рады, член фракции НУ – НС Ю. Кармазин предлагает парламенту запретить усыновление детей иностранцами или лицами без гражданства, которые находятся в однополном браке.

Об этом говорится в законопроекте № 9353, зарегистрированном в Верховной Раде 27 октября.

Проектом закона предполагается внесение соответствующих изменений в Семейный кодекс.

Также Ю. Кармазин предложил ввести ограничение определения отцовства и материнства ребенка, в частности установить, что если мать и отец ребенка не находятся в браке между собой, происхождение ребенка не может быть определено от отца (матери), если он (она) является иностранцем или лицом без гражданства и находится в однополном браке.

По его мнению, усыновление детей такими людьми не соответствует религиозным, традиционным и моральным принципам украинского общества и приводит к нарушению прав детей.

Депутат считает, что следствием таких действий может быть психическое расстройство ребенка.

Напомним, Министерство юстиции отрицает возможность усыновления детей однополыми парами в связи с ратификацией Верховной Радой Европейской конвенции по усыновлению детей.

Согласно ч. 3 и 4 ст. 211 Семейного кодекса, усыновителями ребенка не могут быть лица одного пола.

Таким образом, министерство отмечает, что национальное законодательство содержит запрет на усыновителей, которые являются лицами одного пола (*Украина может запретить усыновление детей иностранцами с нетрадиционной ориентацией // Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua/2011/11/09/488850>). – 2011. – 9.11).*

ВІДГУКИ

Проект закону «Про вибори народних депутатів»

4 листопада Верховна Рада планувала розгляд п'яти проектів закону «Про вибори народних депутатів».

Замість розгляду цих проектів, Верховна Рада під тиском опозиції створила тимчасову спеціальну комісію (ТСК) для розробки єдиного документа на основі законопроектів, які пропонуються, щодо виборів народних депутатів. ТСК очолив народний депутат Р. Князевич (НУ – НС).

Парламентська асамблея Ради Європи також сподівається на розробку компромісного виборчого законодавства України, про це заявила на прес-конференції співдоповідач моніторингового комітету ПАРЄ М. Пурбе-Лундін. «Ми наполягаємо на тому, щоб був знайдений компроміс між більшістю, партіями при владі і меншістю, партіями, які знаходяться в опозиції», – зазначила вона.

Опозиційні парламентарі, які входять до складу Комісії Верховної Ради з підготовки нового виборчого законодавства, мають три блоки пропозицій до проекту закону «Про вибори народних депутатів»: блок політичних питань, блок питань щодо забезпечення демократичності виборчого процесу, блок питань щодо формування виборчих комісій і відмова від будь-яких причин для скасування реєстрації кандидатів, за винятком невідповідності вимогам, установленим Конституцією України.

Крім того, опозиція наполягає на забезпеченні участі у виборах виборчих блоків політичних партій.

Разом з тим, як би не працювала комісія з розробки виборчого законодавства, змінювати власні плани парламентська більшість не збирається. Новий закон про вибори, говорять вони, має бути прийнятий до кінця цього року, і в ньому обов'язково повинен бути пункт щодо обрання парламентарів у мажоритарних округах.

Між тим, якщо до 17 листопада ТСК не подасть на розгляд депутатів компромісний проект закону, Голова Верховної Ради В. Литвин пообіцяв поставити на голосування існуючі законопроекти.

О. Лавринович, міністр юстиції України:

«Мы потеряли представительскую функцию в парламенте, оторвали депутатов от тех, кто их избирает. Мажоритарная составляющая вернет эту функцию. Люди будут знать и видеть в лицо своего депутата».

В. Бондик, народний депутат, член фракції Партії регіонів у Верховній Раді, заступник голови парламентського Комітету з питань правосуддя:

«У нас своя практика, у нас свое национальное законодательство, при всем уважении к Венецианской комиссии ее роль и ее право сводятся к, так сказать, совещательному органу. Поскольку мы уже декларируем свое движение в Европу, то мы с уважением относимся к любым советам, но принимаем свое законодательство, которое отвечает нуждам и чаяниям наших избирателей».

Р. Князевич, народний депутат (НУ – НС):

«Мы можем рассматривать законопроект о выборах депутатов по смешанной системе при условии изменения пропорций: мы предлагаем 300 народных депутатов избирать по пропорциональной системе, а 150 – по мажоритарной».

Ю. Ключковський, заступник голови Комітету ВР з питань державного будівництва:

«Впервые за 15 лет в законопроекте парламентского большинства предлагается на бюллетенях не печатать номера избирательных участков. Их нужно будет вписывать от руки. Кто будет этим заниматься?»

Поэтому я уверяю вас, что нехватки бюллетеней не будет. Это же дает фактическую возможность делать запасы бюллетеней и передавать их на разные участки».

П. Порошенко, глава ради Нацбанку України:

«Я вважаю, що якщо, закон дозволить маніпуляції і фальсифікації, викривлення волевиявлення громадян, я абсолютно жодної мотивації не маю, для того щоб в цьому брати участь».

«Я разом з тим не є байдужим до долі України і вважаю, що маю достатню можливість, і достатній рівень підтримки, і достатньо морального права, для того щоби бути в наступному парламенті.

...Виборча система 50 на 50 – це несправедливо».

В. Бала, директор Агентства моделювання ситуацій (АМС):

«В течение последних 10 лет украинская элита посредством пропорциональных выборов научилась продавать “котлов в мешках”. Завтра, с введением смешанной системы, политической ответственности станет больше. Однако при этом существует риск потери ряда основополагающих демократических ценностей. Особенно в контексте выборов на одномандатных округах. В то же время еще большие риски смешанной системы заложены для украинской оппозиции, которая, очевидно, не сможет согласовать хотя бы приблизительного единого списка кандидатов. И это при том, что, по большому счету, ни в БЮТ, ни в НУ – НС, ни тем более у Яценюка нет большого количества кандидатов, способных победить на мажоритарных округах».

В. Небоженко, політолог:

«На самом деле они не знают, что сами хотят. Потому что закон со смешанной системой для них опасен (для ПР), так как люди, которые пройдут по мажоритарным округам, как только ослабнет Президент Янукович, как и при Кучме, сразу же отвернутся. Закон с высоким проходным барьером в парламент тоже очень опасен для Администрации Президента».

А. Яценюк, лідер «Фронту змін»:

«В парламентской оппозиции не так много способов отстаивать свои права – либо заблокировать трибуну, либо выйти из парламентского зала. Но оппозиции удалось в соревновании, в том числе и путем шантажа власти, через идею о бойкоте выборов добиться результата. Власть отказалась рассматривать проект закона о выборах, который она писала под себя, и власть под давлением оппозиции создала общую парламентскую комиссию, которую возглавил представитель оппозиции».

І. Кириленко, лідер фракції БЮТ:

«Остановим этот позор, который написан в законах, которые предлагаются, особенно в том, который является базовым. Вот почему мы потребовали временную специальную комиссию, которая должна с чистого листа написать демократический закон согласованный, наработанный, сделанный вместе с оппозицией».

М. Мартиненко, лідер фракції НУ – НС:

«Мы до последнего времени стоим на позиции, что закон принципиально менять нельзя. Принципиально мы должны ориентироваться на то, чтобы выборы были демократическими».

Ю. Гримчак, народний депутат фракції НУ – НС:

«...Если система выборов будет изменена на мажоритарную, в парламенте могут быть созданы десятки и десятки новых фракций, в результате чего будет тяжело определить, кто и за что отвечает. Парламент будет такой же, как был в 2004 г., когда у нас было что-то около 16 фракций.

...Регионалы дважды побеждали по действующей системе выборов. Вопрос: почему они сегодня так яростно стремятся изменить систему? Что за спешка такая?

Я думаю, дело в том, что в Партии регионов понимают, что повторить прошлый успех больше не получится, а потому единственный их шанс – административный ресурс, который очень легко использовать на мажоритарных выборах».

О. Турчинов, перший заступник голови партії ВО «Батьківщина»:

«Такие фундаментальные законы, как избирательные, в демократических странах должны происходить после публичного всенародного обсуждения и путем консенсуса между властью и ее оппонентами.

...В первую очередь нужно сделать открытые списки, это же касается и формирования комиссий. Комиссии должны быть открытыми, не только парламентские партии, но и внепарламентские партии, все участники избирательного процесса должны их формировать. И, безусловно, отзыв депутатов – это главное. Независимо от того, каким образом они избираются, избиратели должны иметь простой, надежный и эффективный механизм для отзыва любого депутата, который более не представляет их интересы».

В. Філенко, народний депутат (БЮТ):

«В каждой избирательной системе есть свои недостатки и преимущества. Но я уверен, что пропорциональная система выборов депутатов, которая действует на сегодняшний день, несмотря на всю критику, себя оправдала.

Партия регионов, которая прошла в парламент по этой системе, сейчас теряет популярность и хочет изменить эту систему. Спрашивается, зачем? Нельзя накануне выборов менять правила игры.

...Стать депутатами в случае изменения системы выборов смогут лишь те, у кого будет больше “денег на гречку”. Это будут уже не

выборы, а фарс. Парламент станет клубом богатых людей, которым не интересны проблемы простых людей».

В. Литвин, Голова Верховної Ради України:

«Главное не закон, а главное: как будет организован избирательный процесс, как будет организовано голосование и как будет организован подсчет голосов.

Верю ли я в то, что ВСК выйдет на обобщенный результат, который будет всеми членами комиссии воспринят? Не верю. Но я верю в то, что по ключевым вопросам можно и нужно согласовать позиции.

...В сессионном зале хватает 250–270 голосов для того, чтобы принять тот вариант за основу, который предложили депутаты большинства. Но я исхожу из того, что нам не нужен закон любой ценой, тем более что данный закон, его положения, так сложилось, не являются внутренним делом Украины, потому что сегодня эта проблема стала даже более важной для наших европейских партнеров, чем проблема Тимошенко».

О. Гарань, професор кафедри політології НАУКМА, політолог:

«Если проанализировать общественное мнение, то оно будет на стороне мажоритарной системы, потому что люди считают, что в этом случае они имеют влияние на того, кого избирают в депутаты.

...На самом деле, если мы посмотрим на страны Европы, то мы увидим, что там преобладает либо пропорциональная система в разных вариациях, либо смешанная. Чистая мажоритарная система существует в виде исключения, потому что мажоритарная система ведет к становлению двухпартийности, а в большинстве стран Европы правительство коалиционное.

...Мажоритарная система очень сильно искривляет выбор и мнение людей».

Т. Березовець, директор компанії стратегічного консалтингу Berta Communications, політтехнолог:

«Действующая избирательная система с закрытыми пропорциональными списками доказала свою неэффективность. Это же сегодня понимают и политические лидеры, которые столкнулись с тем, что люди, избранные по спискам, очень быстро меняют свою партийную принадлежность. Избиратели в данном случае не в состоянии отозвать такого депутата.

...Рекомендации Венецианской комиссии заключаются в том, чтобы оставить пропорциональную систему, но усовершенствовать ее и перейти к системе открытых списков. Но я, откровенно говоря, счи-

таю, что эту систему нельзя будет реализовать в Украине, потому что людям будет просто не понятна система голосований по открытым спискам. Представьте себе: человек приходит на избирательный участок, находит из 50 партий ту, который отдает предпочтение. После этого он еще должен отсеять депутатов внутри списка – поднять одних повыше, а других из списка выкинуть.

...Самый оптимальный вариант – чистая мажоритарная система. Как компромисс – смешанная система, где 25 % – избираются по спискам, 75 % – по мажоритарным округам.

Но обязательно нужно прописать жесткий императивный мандат для тех, кто вновь решит сделать из парламента лавку по торговле мандатами».

Результаты опроса Research & Branding Group.

На сегодняшний день для большей части украинцев более приемлемой является мажоритарная избирательная система. За такой вариант выступают 44 % граждан, опрошенных Research & Branding Group. Смешанную пропорционально-мажоритарную избирательную систему более поддерживает четверть опрошенных, а каждый десятый остается приверженцем пропорциональной избирательной системы. 22 % опрошенных затрудняются ответить на этот вопрос.

При этом большая часть украинцев – 42 % – в целом позитивно относится к проведению парламентских выборов в Украине в 2012 г. по смешанной пропорционально-мажоритарной системе. Противоположное мнение сформировалось у 24 % респондентов. 17 % украинцев безразлично, по какой системе пройдут выборы.

Надо также отметить, что у жителей Украины нет единого мнения относительно формата участия в парламентских выборах партий и блоков.

В частности, 39 % респондентов считают, что в выборах по партийным спискам должны участвовать исключительно партии, а не блоки партий, тогда как сторонниками равного права участвовать в выборах как партиям, так и партийным блокам являются 36 % опрошенных.

У избирателей при этом нет единого мнения относительно избирательного барьера для политических сил: 21 % опрошенных считают оптимальным 5 - процентный барьер, 19 % – 7 -процентный, а 16 % – 3 -процентный избирательный барьер.

А. Гриценко, лідер «Громадянської позиції»:

«Люди, которые представляют большинство, получили команду с Банковой...отстоять тот законопроект, который они внесли. И не хотят

договариваться. Нас пытаются использовать как ширму, имитируя какой-то диалог.

...Стратегия власти “простая как валенок”: получить 300 голосов в парламенте, чтобы быстро изменить Конституцию и избирать Президента в Верховной Раде вместо всенародного голосования».

3. Шкиряк, політолог, лідер громадянського об'єднання «Новий Київ»:

«Вибори-2012 за сценарієм ПР – це свідомо політична провокація правлячого режиму, спрямована на тотальну фальсифікацію результатів голосування.

Якщо в найближчі дні буде прийнятий новий закон «Про вибори народних депутатів України», у редакції, яку запропонували ПР, КПУ та Блок В. Литвина, можна вже сьогодні оголосити про спаплюження народного волевиявлення на майбутніх виборах до Верховної Ради.

Запропонований “регіоналом” Єфремовим, “литвинівцем” Шаровим і комуністом Мартинюком документ носить відверто злочинний характер. Оскільки, по суті, позбавляє можливості громадян України реалізувати своє конституційне право: “обирати і бути обраним”. За великим рахунком – це “плювок” в обличчя мільйонам українців, які не зможуть віддати свій голос за гідного кандидата або політичну силу».

Ж. Усенко-Чорна, заступник голови Центральної виборчої комісії:

«Очевидно, что европейские терапевтические рецепты нейтрализуются особенностями национальной правовой действительности. И то, что отечественные реалии (в частности, специфика функционирования судебной системы) вносят существенные поправки, которые делают мажоритарную составляющую чрезвычайно уязвимой, а выбор граждан – беззащитным, является неопровержимым фактом, игнорирование которого чревато фатальными последствиями».

І. Богословська, народний депутат ПР):

«Сейчас в Украине некоторые персоналии преподносят как панацею рекомендации Венецианской комиссии. При всем уважении к этому авторитетному институту, опыт выполнения зарубежных рекомендаций Украиной показывает, что они никогда не становятся панацеей. Зарубежные рекомендации хронически трансформируются в красивые лозунги, которыми можно размахивать на площадях, бесконечно твердя о жажде интеграции куда-то и во что-то. В призрачное “далеко”. Но, не продвигаясь туда ни на шаг.

...Потому что именно зрелое общество заставит партии прийти к ответственности за каждого своего мажоритарщика. Значит, быть смешанной системе. Разумный компромисс лучше войны.

М. Томенко, заступник Голови Верховної Ради, один з лідерів партії «Батьківщина»:

«БЮТ не принимал решения поддерживать смешанную систему, и мы сторонники пропорциональной системы по открытым спискам.

...И я не думаю, что работа комиссии – это большой компромисс. Я думаю, что это преувеличение, что в комиссии господствует строй и покой и законопроект о выборах будет принят консенсусом.

...Если сегодня-завтра в комиссии не будет принципиальных изменений, то фракция будет рассматривать вопрос о выходе из комиссии, поскольку под ее прикрытием протягивается законопроект о смешанной системе, который уже давно согласовала Администрация Президента и сегодня через председателей областных администраций завершает сбор предложений и финансовых взносов относительно списка кандидатов от власти в 225 мажоритарных округах».

Закон «Про внесення змін до Закону України “Про телебачення і радіомовлення”»

3 листопада Верховна Рада скоротила квоту національного аудіовізуального продукту з 50 % до 25 % в ефірі кожної телерадіокомпаній.

Раніше в Партії регіонів заявили, що знають, як за допомогою квотування української музики наблизити Україну до Європи. Зниження квот на національний продукт на радіо поверне слухачам якісну музику і підтримає розвиток радіоринку, заявила автор законопроекту, народний депутат від Партії регіонів О. Бондаренко, коментуючи затверджений документ.

Проте 4 листопада депутати Ради, члени фракції Блоку «Наша Україна – Народна самооборона» В. Карпук, З. Шкутяк, А. Парубій, В. Мойсик та І. Стойко звернулися з проханням до Президента В. Януковича використати право вето до Закону «Про внесення змін до Закону України “Про телебачення і радіомовлення”» щодо приведення відповідно до вимог Європейської конвенції про транскордонне телебачення до програмної концепції мовлення (реєстраційний № 6342).

Президент В. Янукович під час засідання громадської гуманітарної ради у відповідь на прохання ветовати закон щодо квотування

української музики в радіоэфірі повідомив, що цей документ буде повторно розглянутий у Верховній Раді. Тим більше, що він ще не надійшов йому на підпис.

Тим часом спікер ВР В. Литвин відклав підписання закону щодо квот на вітчизняний продукт у теле- і радіоэфірі до усунення неузгодженостей у тексті документа.

Також В. Литвин підтримав пропозиції Головного юридичного управління апарату парламенту щодо необхідності усунути неузгодженості і привести закон у відповідність до вимог Європейської конвенції про транскордонне телебачення до програмної концепції мовлення.

При цьому спікер доручив комітету усунути неузгодженості в документі в частині частки продукту в ефірі теле- і радіоорганізацій, а також у частині використання термінів «національний аудіовізуальний продукт» і «програми українського виробництва».

Нагадаємо, що робоча група, яка була створена для розгляду законопроекту «Про внесення змін до Закону України “Про телебачення і радіомовлення” не підтримала його і не прийняла. Різко негативні висновки на законопроект О. Бондаренко дало як Головне юридичне управління ВР, так і Головне науково-експертне управління. Профільні міністерства і Раду нацбезпеки взагалі не питали.

Опозиція постійно закликала зняти з розгляду антиконституційний і антиукраїнський законопроект і ліквідувати квотування всього національного. Але більшість 238 голосами народних депутатів підтримала цей законопроект.

В. Колесніченко, народний депутат України від Партії регіонів:

«Старая норма в 50 % приводила к тому, что, во-первых, страдали радиостанции, так как обеспечить эфир украинским продуктом было не реально, потому что в таком количестве его попросту не существует. Появился простор для различных манипуляций, давления и ущемления вещателей, новых коррупционных схем. К тому же стало падать качество, в эфир хлынула низкопробная музыка, стал страдать и радиослушатель.

Я уверен, что учитывая это и то, что за украинским продуктом остаются гарантированные 25 %, новый закон даст импульс к оздоровлению отрасли. Появится конкурентность в рекламе, а это – главный источник дохода для телерадиокомпаний».

В. Цибулько, політолог:

«В принципе, это рыночный подход, который вполне соответствует существующей европейской языковой практике, где теле-

---

видение, радио, музыка без границ. Аудиовизуальный продукт все больше оцифровывается, его распространение переходит в Интернет, и контролировать все, как это еще возможно сейчас, будет все труднее.

...Г-жа Бондаренко, автор этого закона, не раз заявляла о том, что готовится еще один закон, направленный на стимулирование украинского вещания. И здесь возникает другая проблема. Если государство действительно будет финансировать украинскую музыкальную отрасль, то расцвет коррупции в ней гарантирован. Мы же знаем, что при любом государственном распределении тут же появляется коррупция по принципу: тому дам, а этому не дам».

Л. Кравчук, экс-президент України:

«Образованные люди всегда сложные для власти, и с древних времен власть делала все, чтобы ограничивать людей и в образовании, и в информации.

...Нужно, чтобы власть сегодня не провоцировала общественные настроения. Для чего сегодня, скажем, ставить в повестку дня закон о музыке, песне и т. д. Это же не является сегодня самым главным вопросом.

...Конкурировать нужно, как говорит автор закона Бондаренко, но нужно конкурировать с одинаковых стартовых условий. Если 70 лет был русский язык главенствующим, и были неравные условия в развитии украинского и русского языка... и сегодня говорить о том, что нужно начинать конкурировать – это неверно. Нужно вначале выровнять условия, а после призывать к конкуренции».

О. Білозір, народний депутат:

«Одного не пойму: зачем этот законопроект Партии регионов? Неужели в экономике все так плохо, что приходится отвлекать внимание людей такими провокациями?».

В. Кириленко, народний депутат, голова партії «За Україну»:

«Большинство примет закон, направленный против украинских музыкантов, исполнителей, создателей украинского телепродукта. Кругом, на радио и телевидении, независимо от языка, будет не более 25 %. Возможно, это удовлетворит кого-то из иностранных собственников украинских радиостанций и телеканалов. Этот закон порадует лоббистов интересов других стран, которые и являются его инициаторами. Этот закон милый всей “пятой колонне”, которая спит и видит Украину декоративной, ненастоящей и в последствии полностью подкремлёвской».

Ю. Костенко, лідер Української народної партії:

«Потенциальные суммарные потери от отмены обязательного украинского дубляжа работы кинопроката и ликвидации квот в теле- и радиоэфире достигнут 1 млрд грн в год, а возможные потери национального рынка рекламы – 390 млн грн в год. Иностранные заказчики, минуя украинских рекламистов и украинские студии дубляжа, будут продавать продукт российского производства напрямую. Этот закон также создает возможности для массового ввоза в Украину российского продукта и российского “контрабандного” дубляжа западных фильмов и превращает Украину в часть российского рынка.

Украинские предприниматели инвестировали значительные средства в производство качественного теле- и кинопродукта, рассчитывая на поддержку государства. Теперь же будет выгоднее просто перекупать российские низкокачественные программы и дублировать на русский язык западный продукт в России. Украинский производитель останется без работы, уменьшится количество рабочих мест и поступления на развитие кино- и телеиндустрии. Кроме того, наполнение украинского рынка российской кино- и телепродукцией, в первую очередь телесериалами с четко очерченной антиукраинской идеологической нагрузкой, составляет также реальную угрозу для украинского информационного пространства, ибо информация является оружием межгосударственных идеологических войн».

П. Мовчан, голова Всеукраїнського товариства «Просвіта»:

«Ситуация печальная, даже можно сказать катастрофическая. Когда-то известный грузинский философ М. Мамардашвили сказал об антропологической катастрофе. У нас языково-лингвистическая катастрофа происходит на наших глазах, потому что правящие элиты фактически вышли из национального пространства.

...Они не делают и государство крепким, потому что они не заинтересованы в этом. Именно поэтому у нас такие слабые границы. А эфирные границы, то есть языковые – самые стойкие в мире. Не нужно железных столбов, железных занавесей, нужно, чтобы язык функционировал во всей полноте. Это языковое пространство за последние годы просто катастрофически уменьшается, сужается... Но никакие репрессии, никакие те мероприятия, которые сегодня направлены, очень серьезные, но ничего не стоят. Все станет на свои места!

...Когда я ишу в теле- или радиоэфире украинский сегмент, то я вижу такое соотношение: 10 % к 90 %. 10 % – украинского, остальное

– русского – дешевый продукт. На прошлой неделе состоялось очередное неслыханное покушение на украинский язык, когда выгоняют, фактически, из нашей технологической сферы производителя национального продукта – радиийного и телевизионного. За этим стоят московские деньги, московские лоббисты, которые бросают эти деньги. Но и это им не удастся, они сами не понимают, какие угрозы им несет наибольший в мире их сосед».

В. Капранов, письменник:

«Культура не может регулироваться такими методами. Это не бизнес. Бондаренко и те, кто принимали этот закон, хотят регулировать культуру как экономику. Так нельзя. Нельзя подходить к культуре с точки зрения конкурентоспособности. Вот та же Бондаренко – она сейчас красивая женщина, но лет через 30 станет неконкурентной, скажем так. Мы же не хотим таких отношений между людьми, так не надо такие отношения воспитывать принятием таких законов!»

Л. Мудрак, заступник голови Національної ради з питань телебачення і радіомовлення:

«Медиа – это продукт. И мы прекрасно понимаем, что имея открытое медиaprостранство, мы слушаем много зарубежной музыки. В 1996 г., давая украинским исполнителям, поэтам, песенникам, возможность конкурировать, мы выделяли квоты. Я лично – за льготный подход к налогообложению и за поддержку молодых исполнителей.

...Что же касается украинского языка, то «сегодня в лицензиях, как правило, 75 % украинского языка. Но есть исключения, которые делаются на основе статистики по регионам. Вчера мы рассматривали крымскую компанию, которая подала заявку на изменения в лицензии с 73 % до 53 %. Компания подала данные о населении в процентах – там живут татары, болгары, украинцев не так много. Конечно, государство стремится, чтобы полноценно развивались все языки. Но есть требование – государственный язык 75 %».

Г. Герман, радник Президента:

«Я знаю, что защитники закона говорят, что из-за действующего ныне закона в сутки не хватает украинской продукции. Но я знаю, сколько украинских песен и сколько их записано украинским производителем. Если бы кто-то хотел их транслировать в эфире, то одних бы суток не хватило. Поэтому я считаю, что такая проблема надуманная».

Законопроект «Про захист суспільної моралі»

Народні депутати проголосували в першому читанні проект закону, що вносить зміни до захисту суспільної моралі. За ухвалення Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» проголосувало 324 народних депутати з 416, зареєстрованих у сесійній залі.

Проте ряд політичних партій і громадських організацій виступили категорично проти цього законопроекту.

Зокрема, громадський рух «Стоп цензурі!» вважає, що в результаті його прийняття в Україні може з'явитися надзвичайно сильний інструмент цензури.

Також «Репортери без кордонів» висловили, серед іншого, занепокоєння з приводу того, що в законопроекті відсутні чіткі формулювання, і це «дає можливість для різних інтерпретацій».

Крім того, фракція «БЮТ – Батьківщина» переконана, що «за привабливою назвою цього законопроекту ховається спроба влади створити додатковий інструмент тиску на засоби масової інформації та інтернет-ресурси, обмежити свободу слова в країні».

В. Литвин, Голова Верховної Ради:

«Есть ряд одиозных, по моему мнению, нововведений, которые предложены в этом проекте, и которые нужно, как минимум, для начала изъять».

...Регулировать законом мораль чрезвычайно сложно, потому что можно под это положение подогнать что угодно, и заблокировать любую информацию, любые публикации».

С данным законопроектом, который сейчас готовится ко второму чтению, «нужно поступать очень осторожно, чтобы мы не создали проблем, когда может появиться то, что именуется таким словом, как цензура, или запрещение писать на ту или иную тему».

К. Серьга, співак, випускник «Фабрики зірок-3»:

«У каждого человека есть свое мнение. Если кто-то не хочет смотреть сцены насилия или эротику, он может переключить канал, которых достаточно. Если убрать насилие и эротику с телеэкрана, что мешает человеку набрать несколько символов в Google и наслаждаться найденным?»

На самом деле, это глупое ограничение, которое дает людям еще один повод возмущаться действиями властей».

Т. Яблонська, юрист, правозахисник:

«Я не уверена, что такой закон вообще нужен. Общественная мораль находится в плоскости образования, общей культуры, поведения политиков и населения в целом, но никак не в плоскости закона. Я боюсь, что закон об общественной морали будут использовать как инструмент цензуры для давления на неугодные СМИ».

Міжнародна федерація журналістів:

«Мы обеспокоены отсутствием системы сдержек и противовесов, необходимых для предотвращения злоупотреблений власти. Национальная комиссия по защите общественной морали в Украине без какого-либо судебного надзора сможет закрывать печатные СМИ, отбирать лицензии у электронных изданий, сокращать доступ к веб-сайтам по обвинению в содействии “войне, терроризму, другим проявлениям преступной деятельности”, “украинофобии”, “унижению или оскорблению нации или личности по национальному признаку” или из-за “неуважения к национальным и религиозным святыням”».

Жана-Франсуа Жюльера, генеральный секретар Міжнародної організації «Репортери без кордонів»:

«Хотя мы понимаем ваши цели, мы крайне обеспокоены методами, используемыми для их достижения. Мы считаем, что очень расплывчатое определение запрещенного контента, возможность блокирования веб-сайтов без решения суда и неспособность учитывать право общественности на получение информации представляют собой большую опасность для свободы информации в Украине.

...В новостях, к сожалению, часто доминирует насилие или бесчестные заявления. Будут ли эти новостные события подвергаться цензуре, потому что они подпадают под определение закона о защите общественной морали? Журналисты и блогеры не несут ответственности за события, о которых они обязаны сообщить».

К. Стогній, телеведучий, телепродюсер:

«Я считаю, что этот закон не нужен. Важно сконцентрироваться на выполнении уже существующих нормативных актов.

В Украине существует уголовная ответственность за пропаганду насилия, значит нарушителей нужно привлекать к ответственности! При чем здесь закон о морали? Мораль – это внутренний регулятор поведения человека, нельзя обязать людей быть совестливыми путем принятия закона».

А. Яніцький, редактор відділу «Економіка»:

«Закон “О защите общественной морали” действует с 2003 г. Он предусматривает существование цензурного госоргана – Национальной экспертной комиссии по морали (НЭК). Эта комиссия решает, что соответствует моральным нормам, а что – нет. Если НЭК назовет какое-то произведение порнографическим, то в дело вмешается прокуратура. Вот почему решения НЭК являются обязательными для кинотеатров, телеканалов и издателей.

Долгое время о существовании НЭК никто и не подозревал. Пока руководителем комиссии в 2008 г. не стал Василий Костицкий. С тех пор жертвами НЭК стали газета “Блик”, мультсериалы South Park и Simpsons, фильм Hostel-2, передача “Леся+Рома”, прогноз погоды на М1, клипы Евы Браун и группы “Скрябин”, книга О. Ульяненко “Женщина его мечты” и многие другие. Также НЭК имеет отношение к разгрому популярного сайта Infostore.org. В общей сложности по инициативе НЭК было возбуждено более 200 уголовных дел.

...В ходе админреформы Президент велел правительству ликвидировать НЭК (см. указ “Об оптимизации...” № 1085 от 09.12.2010), но в поправках к Закону существует ее полное название.

Более того, новые правки делают НЭК еще могущественнее. Ведомство сможет без решения суда всего за сутки перекрыть доступ к любому сайту (ст. 11). А с решением суда – закрыть любой сайт, любое печатное или аудиовизуальное СМИ, запретить массовое мероприятие. Формальной причиной может быть даже одно ругательство или даже просто брутальное слово.

Писать об этом расчудесном законопроекте можно было бы долго, да без толку. Лучшую рецензию на него давно написали И. Ильф и Е. Петров. Проект № 7132 – очередной “сравнительно честный способ отъема и увода денег”».

О. Романюк, представитель «Репортерів без кордонів» в Україні:

«Его нормы так размыты, что к ответственности можно привлечь любое СМИ. При этом закон предусматривает очень серьезные санкции.

Важно отметить, что и за призывы к терроризму, и за использование нецензурной лексики предусматривается одно и то же наказание – закрытие веб-сайта. Мы опасаемся, что этот закон станет инструментом закрытия неугодных сайтов или блокирования работы СМИ, что особенно актуально в преддверии парламентских выборов».

Проект Трудового кодексу України

Як відомо, проект Трудового кодексу України (реєстр. № 1108), розміщений на сайті Верховної Ради України, підготовлено Комітетом з питань соціальної політики та праці до другого читання. Авторами проекту є «регіонали» В. Хара, О. Стоян, Я. Сухий.

Чергова ініціатива нової влади, Трудовий кодекс, схоже, іде шляхом Податкового кодексу: так само швидко і з таким самим неприйняттям з боку суспільства. Зокрема, 14 листопада біля Комітетів Верховної Ради України провели пікет представники Автономного союзу трудящих, Федерації профспілок малого і середнього бізнесу, а також прості українці. Незважаючи на різні політичні погляди, вони одноголосно висловили свій протест проти прийняття нового Трудового кодексу.

Прийняття нового Трудового кодексу викликало обурення не тільки у профспілок, а й у соціалістів. Поки перші пікетували Комітети ВР, другі вирішили провести акцію біля самої Ради.

Норми, які обурюють усіх мітингувальників, це спрощення процедури звільнення з роботи, легалізація відеоспостереження та підслуховування працівників на робочому місці, збільшення тривалості робочого дня, введення випробувального терміну, по закінченню якого працівника можуть звільнити без пояснення причини.

В. Задирака, один з організаторів пікету від Автономного союзу трудящих:

«Нас не устраивает, что этот Трудовой кодекс де-факто устанавливает 12-ти часовой рабочий день, упрощает процедуру увольнения работника, упраздняет деятельность профсоюзных организаций. Такой Трудовой кодекс приведет к тому, что менее защищенный труд будет меньше стоить».

Л. Воробйова, заступник голови Конфедерації вільних профспілок України:

«Профсоюзы выступают категорически против принятия этого документа. Один из пунктов, с которым нельзя согласиться – это 143 ст. документа, которая увеличивает рабочую неделю с 40 до 48 часов. Да, в проекте кодекса сказано, что это может быть сделано по согласию работника. Однако мы знаем условия труда украинцев, и знаем, что их согласия никто не будет спрашивать».

В. Рой, голова Федерації профспілок представників малого та середнього підприємництва:

«Власть несерьезно относится к Трудовому кодексу... И если его примут, не дай Бог, последствием будут уличные протесты».

О. Кляшторний, голова незалежної профспілки «Народна солідарність»:

«Трудовой кодекс ограничивает права работающих и ухудшает их положение. Мы не имеем права принимать то, что ухудшит положение наших трудящихся. Процедура принятия Верховной Радой таких законопроектов, как Налоговый и Трудовой кодексы, предусматривает широкое обсуждение. Нам нужна дискуссия, а не кабинетные обещания».

Г. Осовий, заступник Федерації профспілок України:

«...В отличие от 40-летнего Кодекса законов о Труде (КЗоТ), Трудовой кодекс отдаёт приоритет не работающим, а работодателям. Я надеюсь, что Рада будет рассматривать Трудовой кодекс в пользу трудящихся».

М. Волинець, голова Конфедерації вільних профспілок України, народний депутат фракції БЮТ:

«В Трудовом кодексе, который в парламенте попытаются принять в целом на следующей неделе, предлагается увеличить рабочую неделю до 48 часов... Это предусмотрено в ст. 143 кодекса. Но во второй части этой же статьи указано, что работодатель может увеличить этот рабочий день в силу тех или иных причин».

А. Павловський, міністр праці та соціальної політики опозиційного уряду, депутат від БЮТ:

«Оппозиционное правительство предлагает парламенту вернуть проект кодекса на доработку субъекту законодательной инициативы и привлечь к работе по его усовершенствованию профсоюзы».

В. Юрчишин, директор економічних програм Центру Разумкова:

«У нас сложилась ситуация, когда есть попытка ускорить процессы принятия разного сорта законодательных актов глобального характера. Я имею в виду Налоговый кодекс и Трудовой кодекс. Причем в обоих случаях говорят, что мы, мол, давно над этими документами работаем и нужно принимать их срочно. Однако, как мы видим, и в среде работодателей, и в профсоюзах, есть ряд положений, которые не устраивают ни тех, ни других. Они носят не принципиальный, но сложный характер».

Я считаю, что сегодня спешить с принятием кодекса не стоит. Можно сделать несколько поэтапных шагов»

М. Степанов, секретар Київського міського комітету Соціалістичної партії України:

«Мы протестуем против принятия нового Трудового кодекса. Дело в том, что этот кодекс предусматривает именно рабский труд. Здесь существует масса вопросов по поводу оплаты труда, рабочего времени и так далее. Что важно для социалистов, так это то, что из нового кодекса выброшено понятие трудового коллектива. Теперь будет владелец и абсолютно “атомарные” сотрудники».

Інше

Народный депутат, член парламентской фракции Партии регионов, советник Президента Украины А. Кинах считает, что принятие Верховной Радой законопроекта об упрощенной системе налогообложения в новой редакции с учетом замечаний главы государства подтвердил готовность властей содействовать развитию малого и среднего бизнеса.

По его словам, в принятом парламентом Законе «О внесении изменений в Налоговый кодекс Украины и некоторые другие законодательные акты Украины относительно упрощенной системы налогообложения, учета и отчетности» учтено более 70 % предложений делового сообщества. «Это говорит о понимании властями необходимости поддержать малый и средний бизнес – основу среднего класса, который определяет платежеспособность внутреннего рынка, предоставляет стимулы для производства товаров и услуг, обеспечивает стабильность и благосостояние в государстве», – отметил депутат.

Он также подчеркнул, что важнейшим и самым принципиальным для предпринимателей является восстановление возможности отнесения на затраты юридических лиц продукции и услуг, поставляемых предпринимателями, которые работают на упрощенной системе.

Также данный закон, по мнению А. Кинаха, содержит много позитивных норм, в частности, в части увеличения объемов дохода для физических и юридических лиц – плательщиков единого налога. Документ четко регулирует взаимоотношения органов государственной налоговой службы и плательщиков единого налога в вопросах выдачи и аннулирования свидетельства плательщика налога, ответственности предпринимателей за нарушение требований упрощенной системы налогообложения, учета и отчетности, администрирования налога и т. п.

Кроме того, парламентарий отметил как положительный момент то, что законопроектом предусматривается выдача бессрочного свидетельства плательщика единого налога (вместо свидетельства сроком действия один год, предусмотренного действующим законодательством), возможность перехода физических лиц на уплату налога по другой ставке с правом сохранения упрощенной системы налогообложения в случае превышения предельного объема дохода для первой и второй групп и т. п. Также он акцентировал на важности вопроса добровольного избрания ставки единого налога, упрощения учета для определенной категории плательщиков единого налога.

«Промышленная сообщество выражает уверенность, что Президент страны В. Янукович в ближайшее время подпишет документ», – подытожил А. Кинах (*Власть понимает необходимость поддерживать малый и средний бизнес // КИД (http://zadonbass.org/news/politics_other/message_40196). – 2011. – 7.11*).

***

Законодавство, що регулює житлову політику та визначає функціонування систем життєзабезпечення, повинно бути суттєво вдосконалене відповідно до вимог часу, упевнений міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства А. Близнюк.

За словами очільника Мінрегіону, зміни повинні в першу чергу торкнутися права власності громадян на прибудинкову територію багатоквартирних будинків, площу місць загального користування, механізму створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) та реконструкції старого житлового фонду.

«За законом мешканці – власники квадратних метрів кімнат. А дахи, коридори, підвали та під'їзди, а, власне, сам будинок – він чий? Його треба віддавати жителям, і зараз таким чином законодавство міняється. Людям треба віддавати весь будинок повністю, прибудинкові територію, щоб утримувати споруду, вони повинні стати ефективними власниками», – наголосив А. Близнюк. За його словами, держава, як попередній власник житлового фонду, повинна зробити капітальний ремонт будинку, який передається ОСББ, зокрема, і з заміною внутрішніх мереж тепло- та водопостачання. «Це, зокрема, також і питання термомодернізації житлового фонду, а значить – імпортозаміщення дорогого закордонного газу», – наголосив очільник Мінрегіону.

А. Близнюк відзначив, що в чинне законодавство необхідно внести зміни, за якими рішення про створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, або реконструкцію «хрущовок» буде легітимним, якщо за нього проголосує не менше 60 % жителів багатоквартирного будинку. «Як відомо, реконструкція старих будинків, наприклад, “хрущовок” відповідно до чинного законодавства не може бути розпочато, якщо 100 % тих, хто живе в будинках, не згодні з цим. Навіть якщо кілька людей не дають згоду на реконструкцію, її не можна почати, тому ми будемо пропонувати, щоб до законодавства були внесені відповідні поправки», – зазначив А. Близнюк (*Житлове законодавство потребує суттєвих змін, особливо стосовно ОСББ // Сайт Луганської облдержадміністрації* (http://www.loga.gov.ua/oda/press/news/2011/11/09/news_28720.html). – 2011. – 9.11).

***

Высший административный суд Украины (ВАСУ) отказался удовлетворить иск народного депутата А. Яценюка о признании незаконными действий Верховной Рады (ВР) и спикера В. Литвина в вопросе повторного принятия закона о пенсионной реформе.

Как сообщил руководитель юридического департамента партии «Фронт змін» П. Петренко, ВАСУ провел три заседания, рассматривая иск А. Яценюка по сути и запрашивая доказательства по делу в парламенте, в частности, в Комитете по делам пенсионеров, ветеранов и инвалидов. Однако в итоге суд решил, что это дело не входит в его юрисдикцию, что, по словам Петренко, нарушает ст. 171-1 Кодекса административного судопроизводства: «Если бы это была не их компетенция, они бы еще на первом заседании нам отказали». «Я понимаю, почему суд принял такое решение. Им стало страшно, – заявил А. Яценюк. – Сегодня в который раз были нарушены права 10 млн украинцев, которым отказали повышать пенсии на 334 грн». Напомним, что правительство оценивало реализацию предложения депутата в дополнительные 30–50 млрд грн в год (*ВАСУ отказался признать незаконными действия ВР и В. Литвина при принятии закона о пенсионной реформе // Четверта Влада* (<http://4vlada.net/vlast/vasu-otkazalsya-priznat-nezakonnymi-deistviya-vr-i-litvina-pri-prinyatii-zakona-o-pensionnoi-r>). – 2011. – 10.11).

***

11 листопада 2011 р. в Києві розпочав роботу Цивільний конституційний конгрес, на якому була прийнята Декларація про початок процесу створення інституту установчої влади.

Установчу владу учасники Цивільного конституційного конгресу планують створити через механізм Конституційних зборів, а також розробити і прийняти нову Конституцію України або внести зміни в діючу з подальшим винесенням її тексту на всеукраїнський референдум.

Цей форум, що проходив в “Українському домі”, був скликаний з ініціативи громадських і профспілкових організацій, серед яких Цивільний конституційний комітет, Асоціація малого та середнього бізнесу, Конфедерація вільних профспілок Луганської області, Народна рада України, ветерани бойових дій та розвідки та інші. Разом були представники більш ніж 200 громадських організацій. Мета конгресу – створення єдиної потужної громадської платформи для конструктивного та соціально відповідального діалогу суспільства з владою. На думку делегатів, через використання механізмів прямої демократії та народовладдя можна досягти принципово нових механізмів управління державою, і, як наслідок, відсторонення від керівництва нинішньої владної верхівки мирним, легітимним і конституційним шляхом.

У доповіді голови Цивільного конституційного комітету, лідера партії «Нова сила» Ю. Збітнева, виступах представників громадських та профспілкових організацій зазначалося, що громадяни України відчують себе невід’ємною частиною європейської спільноти та сповнені рішучості створити Європу в Україні. Проте діяльність інститутів влади в країні не завжди відповідає задекларованим принципам і понад 80 % населення розуміє неефективність роботи нинішнього державного механізму, супроводжуваного порушеннями Конституції, прав людини, свободи слова, втручанням у діяльність громадських організацій політично мотивованим застосуванням кримінального законодавства. У виступах підкреслювалося, що громадяни України фактично усунені від управління державою.

Саме тому, наголошується в ухваленому на форумі листі президенту ПАРС, учасники конгресу, «розуміючи всю складність завдань, що стоять перед державою і суспільством, вважають, що єдиним правильним шляхом на сьогоднішньому етапі є проведення Конституційних зборів, яке може стати прикладом і продовженням європейських традицій конституціоналізму і методів прямої демократії».

На конгресі також обговорили ряд документів, що стосуються участі громадськості в роботі Конституційних зборів. Прийнято звернення до ВГО «Народна рада» стати організатором підготовки зборів. Нагадаємо, що ВГО «Народна рада» представляє понад 800 громадських організацій і підтримує ідею проведення Конституційних зборів.

Також обговорювалися питання впровадження економічних і соціальних реформ, вирішення проблеми нелегітимності влади, реституції майна та власності, впливу на владу через інструменти прямої демократії та підтвердження європейського вибору громадянського суспільства.

Учасники ГКК прийняли декларацію, рішення про проведення всеукраїнського страйку, а також резолюцію про створення комісії і комітетів конгресу, робота яких «буде спрямована на реалізацію моделі справжнього народовладдя» (*В Україні розпочався процес створення установчої влади // ГолосUA (http://www.golosua.com/ua/main/article/politika/20111112_v-ukraine-nachalsya-protsess-sozdaniya-uchreditelnoy-vlasti). – 2011. – 12.11).*

***

В государственном бюджете на 2012 г., принятом в первом чтении, заложена отмена льгот для ряда категорий граждан, подчеркивает народный депутат Украины, лидер Европейской партии Украины Н. Катеринчук.

«Этот бюджет выглядит как способ удерживания граждан в положении безмолвных и на все согласных людей. Беспрецедентная цифра, появившаяся в бюджете на 2012 г.: 16 млрд грн – на содержание милиции, прокуратуры и чиновников. Для сравнения: на все категории льготников оставили в бюджете только 13 млрд. Как они будут распределяться? Кабмин предлагает, чтобы это не делала Верховная Рада в идее закона, а он делал это сам в ручном режиме. То есть, те, кто выйдут или подерутся с милицией под стенами парламента или Кабмина, с теми будут разговаривать и им что-то оставят. Тех, кто не сможет выйти – будут просто обдирать», – заявил Н. Катеринчук.

Депутат отметил также, что намерен обратиться в Конституционный Суд, чтобы доказать, что права на социальные льготы, как и размер льгот, должны определяться исключительно законом.

«У нас уже готово конституционное представление. Думаю, что на следующей неделе начнем собирать подписи, нам необходимо

45 подписей народных депутатов. Скорее всего, подписантами будут Катеринчук, Гриценко, Кириленко. Думаю, что представители не только НУ – НС, но и БЮТ поставят свои подписи и это представление уйдет в Конституционный Суд», – сказал Н. Катеринчук (*В Госбюджете-2012 заложена отмена льгот для ряда категорий граждан // Четверта Влада* (<http://4vlada.net/partii-lidery/v-gosbyudzhet-2012-zalozhena-otmena-lgot-dlya-ryada-kategorii-grazhdan>). – 2011. – 10.11).

***

Новий Митний кодекс України написаний для людей, а не для митниці. Про це заявив начальник Львівської митниці Д. Пудрик.

«Це мені не дуже подобається. Однак цей Митний кодекс виглядає позитивно, а який він буде у дії – побачимо», – сказав Д. Пудрик. Митник додав, що «це вже документ прямої дії, підприємець відкриває кодекс і знаходить там усю необхідну йому інформацію».

За словами регіонального координатора західноукраїнської філії ЄБА у Львові М. Луцишин, розробка кодексу відбувалася в тісній співпраці з ЄБА і 70 % пропозицій від підприємства були прийняті. «У нас є уніфікований документ, на який ми можемо спиратися, а не тисяча і один документ, який один одному суперечать», – додала вона.

Попри позитивну оцінку нового документа, усі присутні на пресконференції експерти зазначили, що ще не встигли повністю прочитати його. І вже після того як вони опрацюють документ, можна буде давати остаточну оцінку (*Новий Митний кодекс України написаний для людей, а не для митниці // ВГОЛОС* (<http://vgolos.com.ua/economic/news/6627.html>). – 2011. – 10.11).

***

Коллекторские фирмы, которые продолжают «выбивать» долги из физлиц, будут штрафовать или закрывать через суд.

Об этом рассказал старший партнер LCF Law Group А. Стоянов.

Согласно законопроекту № 9379, который зарегистрирован в Верховной Раде, устанавливается ответственность за осуществление коллекторской деятельности.

«Этот законопроект впервые дает определение понятию «коллекторские услуги» и устанавливает ответственность как к физическим, так и юридическим лицам, – говорит А. Стоянов. – За первое нарушение полагается финансовая санкция в виде штрафа, а прибыль от предоставления услуг подлежит перечислению в Государственный

бюджет України. Повторное нарушение будет считаться основанием для постановления судебного решения относительно прекращения деятельности предпринимателя».

Стоит отметить, что применение такой санкции возможно только по решению суда, добавляет эксперт (*Коллекторов поставят на колени // Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua/2011/11/14/492201/>). – 2011. – 14.11*).

***

У парламентській опозиції розкритикували законопроект, підготовлений у Міністерстві освіти і науки, молоді і спорту, яким пропонують дозволити вільний вибір мови навчання в дитячих садках.

Опозиційні політики вбачають у діях уряду спробу утиску української мови. «Цей законопроект – пряма русифікація дитячих садків! “Регіонали” не змогли прийняти свій закон про мови, тому намагаються подібними ініціативами впровадити точкову русифікацію, – упевнений член Комітету Верховної ради з питань культури і духовності В. Кириленко («Наша Україна – Народна самооборона»). – Це призведе до знищення мови у дошкільній освіті! У нас 90 % українців водять дітей в україномовні дитячі садки, і проблем не виникало! Навіщо знову підвищувати в суспільстві соціальну напругу і піднімати мовне питання? Відповідь одна – правляча партія сама не знає державної мови, бо для них вона ніякої цінності не представляє!»

«Законопроект Табачника грає провокаційну роль – він покликаний спровокувати гризню на етнічному ґрунті», – згодна зі своїм колегою по фракції глава підкомітету Ради з питань базової освіти Л. Оробець.

Водночас у Національній академії педагогічних наук схвалили законодавчу ініціативу міністерства. «У дошкільному віці дитина добре засвоює мови, і буде навіть краще, якщо вона зможе читати і писати не тільки державною, а й іншою мовою, наприклад російською. Цього не треба боятися», – заявив директор Інституту проблем виховання Академії педагогічних наук І. Бех.

За його словами, прийняття законопроекту дасть змогу національним меншинам реалізувати своє право на вивчення рідної мови (*Табачника звинувачують у спробі русифікувати дитсадочки // Рупор Житомира (<http://ruporzt.com.ua/actualno/33708-tabachnika-zvinuvachuyut-u-sprob-rusifikuvati-ditsadochki.html>). – 2011. – 14.11*).

ПРОГНОЗИ

Президент В. Янукович пропонує внести зміни в Жилищний кодекс, які змінюють коефіцієнт для розрахунку площі лоджій, балконів, веранд та терас.

Президент пропонує наступні коефіцієнти для розрахунку площі: для балконів та терас – 0,3; для лоджій – 0,5; для застеклених балконів – 0,8; для веранд, застеклених лоджій – 1,0.

«Президентські коефіцієнти майже повністю збігаються з нинішніми. Є лише два відмінності: по-перше, нинішні регулюються законами України, а підзаконними актами, а по-друге, такого поняття, як “застеклений балкон”, офіційно ні у будівельників, ні у БТИ не існує. Воно і не могло існувати, тому що всі застеклені балкони в країні – самодіяльність жителів», – пояснює голова Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків «Перший будинок» М. Кальтагаєв.

«А в результаті для всіх квартир з застекленими балконами БТИ перерахують загальну площу за новим “балконним” коефіцієнтом 0,8, і квартплата у жителів цих квартир збільшиться», – говорить він і додає, що будівельникам буде вигідно одразу скласти не тільки лоджії, а й балкони, щоб додати їх до квадратних метрів квартири з коефіцієнтом 0,8, а не 0,3, як зараз (*Українцям можуть збільшити квартплату за застеклені балкони // Утро-Україна (http://www.utro.ua/ru/ekonomika/ukraintsam_mogut_uvelichit_kvartplatu_za_zasteklennye_balkony1320419009). – 2011. – 5.11*).

***

Президент України В. Янукович заявив, що наприкінці поточного року фахівці обговорять питання вдосконалення Податкового кодексу.

Голова держави зауважив, що прийнятий Податковий кодекс не є остаточною догмою, яка не може вдосконалюватися в подальшому. «Ми прожили з ним вже рік – подивимося, які були в нього недоліки і що треба виправити. Наприкінці року ми зберемо фахівців, експертів», – сказав голова держави (*Питання вдосконалення Податкового кодексу буде обговорено наприкінці року // Сайт Луганської облдержадміністрації (http://www.loga.gov.ua/oda/press/news/2011/11/08/news_28699.html). – 2011. – 8.11*).

***

В 2015 г. в Украине начнет внедряться страховая медицина.

Об этом сообщил министр здравоохранения А. Анищенко во время встречи с представителями Европейской бизнес ассоциации.

«Надеюсь, что в следующем году будет принят закон об общегосударственном обязательном медицинском страховании, и, после проведения реформирования в отрасли, в 2015 г. в Украине начнет внедряться страховая медицина», – сказал А. Анищенко.

По его словам, Минздрав работает над внедрением страховой медицины, но для этого нужно время, чтобы провести структурные преобразования в отрасли, подготовить систему здравоохранения к работе в новых экономических условиях, разработать стандарты и протоколы лечения. «Эта работа не прекращается, но задачи очень сложные, проблемы накапливались годами, и чтобы их решить требуются значительные усилия, – отметил министр. – Сегодня есть понимание необходимости преобразований, есть политическая воля и поддержка со стороны правительства и Президента. В пилотных регионах отработывается модель обновленной системы оказания медицинской помощи, которая бы была способна эффективно работать в новых условиях».

Председатель Комитета по здравоохранению Европейской бизнес ассоциации А. Стогний подчеркнул, что одним из необходимых шагов для увеличения доверия к системе здравоохранения Украины, уменьшения финансового бремени пациентов, улучшения доступности лекарственных средств и т. д. является введение в Украине обязательного медицинского страхования, а также обновления стандартов лечения. А. Стогний отметил, что Европейская бизнес ассоциация поддерживает те преобразования, которые сегодня происходят в системе здравоохранения Украины, и готова донести европейский опыт в этом вопросе (*Надеюсь, что в следующем году будет принят закон об обязательном медицинском страховании и начнет внедряться страховая медицина // КИД (http://zadonbass.org/news/politics_other/message_40274). – 2011. – 8.11).*

***

Матері-одиначки внаслідок експериментів Кабміну можуть позбутися соціальної допомоги.

Із 1 грудня Кабінет Міністрів поширить на всю Україну експеримент із використання непрямих методів оцінки доходів громадян,

що претендують на соціальну допомогу. Про це під час розширеного засідання уряду повідомив віце-прем'єр-міністр, міністр соцполітики С. Тігіпко. Нині цей експеримент реалізують у трьох областях – Волинській, Кіровоградській та Чернігівській.

Зокрема, згідно зі законодавством, мати-одиначка або жінка, яка виховує дитину до трьох років, може претендувати на гарантований рівень захисту у розмірі 30 % від прожиткового мінімуму або отримувати всю суму в розмірі прожиткового мінімуму, коли рівень доходу на одного члена сім'ї не перевищує 50 % мінімуму.

Експеримент передбачає оцінку доходів і витрат, щоб «індивідуально оцінити достаток кожної матері». «Якщо мати – бізнесмен і заробляє добре, то їй узагалі потрібно відмовити в грошах, а віддати більше тим жінкам, які не мають таких грошей. Такий принцип працює майже у всіх європейських країнах. Політики від цього, звичайно, програють, але про це потрібно говорити із суспільством», – повідомив С. Тігіпко.

Проведення експерименту і легалізацію можливості застосовувати непрямі методи С. Тігіпко пояснив тим, що всього 23 % соцдопомоги отримують дійсно бідні громадяни, решта – люди з нормальним або високим доходом.

І якщо інспектори при оцінці офіційних доходів громадян, які звертаються за пільгою, виявляли небідних людей тільки в 4 % випадків, то експеримент дає змогу підняти цей рівень до 50 % за рахунок заповнення людьми спеціальних анкет і подальшого опитування їхніх сусідів про наявність неврахованих доходів, витрат, рухомого і нерухомого майна.

У рамках експерименту вивчають матеріально-побутові умови сім'ї. І наявність транспортного засобу, сучасного велосипеда, скутера, кондиціонера, посудомийної машини або ремонту житла з використанням дорогих матеріалів у майбутньому може стати приводом у відмові надати пільгу. Інспектори розпитують у сусідів і співмешканця людей, які подали заявку на соцдопомогу, про наявність у них породистих домашніх тварин, отримання грошових переказів з-за кордону, ведення ними підприємницької діяльності.

Уряд України вважає за доцільне позбавляти пільг тих, хто має додаткові джерела доходів, заявив віце-прем'єр. «Йдеться про те, що, якщо людина має певний обсяг доходу, вона не матиме права на ті чи інші пільги. Умовно, якщо ветеран війни має додатковий дохід, він володіє бізнесом, ми не доплачуватимемо, більше залишимо тим, хто на пенсії і не має таких грошей», – сказав С. Тігіпко.

Голова парламентського Комітету з питань соціалітики і праці В. Хара не відкидає, що мати-одиначка, якій допомагають батьки, може бути позбавлена державної підтримки. «У цілому підхід до непрямих методів оцінки я підтримую, але в нас будь-яку ідею можуть перекрутити», – додає В. Хара.

Експерти вважають, що введення непрямого методу оцінки скоротить кількість пільговиків, які необгрунтовано отримують виплати. Л. Ткаченко, провідний науковий співробітник Інституту демографії та соціальних досліджень НАНУ, вважає, що для матерів-одиначок обмежувати допомогу не варто, адже немає виборчого підходу у виплатах при народженні дитини. Застосування непрямих методів потрібно починати не з простих громадян, а з чиновників (цю норму не включили до Податкового кодексу).

«Коли вони знімуть із себе всі пільги, будуть платити всі податки, тоді й населення сприйме це адекватно», – вважає завідувач відділу соціальної політики Національного інституту стратегічних досліджень О. Піщуліна.

КОМЕНТАРІ

О. Яковець, заступник начальника Головного управління праці та соціального захисту населення Львівської ОДА:

«Сім'я чи особа, яка йде до державної структури і претендує на державну допомогу, повинна бути чесна і відверта стосовно своїх доходів. Повинна задекларувати свої доходи, майновий стан і бути готова до того, щоб довести, що без цієї допомоги ніяк не обійдеться. Справді, міністерство проводить такий експеримент у трьох регіонах України щодо додаткового обстеження громадян, які звертаються по державну соціальну допомогу. Не секрет (це підтверджують дані соціологічного опитування), що в Україні третина людей, які одержують соціальну допомогу, далеко не бідні. Вони отримують нелегальний дохід від родичів і користуються державною підтримкою. Я вважаю правильним, що такі сім'ї будуть підпадати під додаткове обстеження і під додатковий контроль. Одинокa мати народжує дитину і в першу чергу апелює до держави за допомогою, але не ставить жодних вимог до батька дитини. Хіба це правильно? Це соціальна справедливість? Хіба батько не повинен бути присутній у житті дитини і брати участь у її вихованні, процесі розвитку. Виконати свій моральний обов'язок і забезпечити нормальні умови проживання дитини. Цей обов'язок автоматично лягає на плечі держави, родичів тощо.

Це неправильно. Контроль треба поглибити, щоб наша соціальна система носила адресний характер і була спрямована на людей, які справді потребують допомоги».

П. Розенко, колишній перший заступник міністра праці і соціальної політики, експерт Центру ім. Разумкова:

«Сьогодні в державі існують абсолютно чіткі можливості для здійснення наглядових функцій за людьми, які отримують державну соціальну допомогу. Ця функція у державі є, але діє неефективно. Непряму оцінку доходів громадян має хтось проводити. Сама вона проводитись не буде. Людина має отримувати належну заробітну плату, і всі можливості для того, щоб виїжджати в села, міста, районних центрів тощо. Держава повинна спочатку звернути увагу на забезпечення своєї прямої контрольної функції. Звернути увагу на оплату й умови праці насамперед своїх соціальних інспекторів. Адже їхня зарплата інколи не сягає 1 тис. грн. Я вважаю, що держава має забезпечити людям гідне життя, встановити нормальні розміри зарплат, підвищити пенсії. Якщо держава, зі свого боку, це гарантує і забезпечить відповідні умови проживання громадянам, звичайно, вона має питати і досліджувати непрямі форми їх доходів. Вимагати від громадян не приховувати свої доходи. Сьогодні виходить парадоксальна картина. Держава не здатна забезпечити нормальний рівень життя громадян! Громадянин сьогодні залишається сам на сам з вирішенням своїх проблем. Натомість, держава, не даючи нічого громадянинові, вимагає, що він не ростив худобу, не розводив свійських птахів, тварин тощо. Без реального покращення рівня життя людей в Україні про додатковий контроль оцінки доходів, на мій погляд, говорити зарано».

О. Мицик, адвокат:

«Держава має розробити логічні та законні методи оцінки непрямих доходів громадян. Ця методика має бути відома людям і затверджена належним чином. Критерії повинні бути чіткими, щоб виключити суб'єктивізм працівників соціальних служб при проведенні такої оцінки. Це буде нова хвиля корупції: зайшли у квартиру, отримали хабара, надали пільгу. Повинні бути внесені відповідні зміни до законодавства, зокрема до Цивільного кодексу, з приводу обсягу інформації, яка є приватною і яка повинна надаватися на запити відповідних органів (*Уряд проти жінок // Львівська nouma*(<http://www.lvivpost.net/content/view/12457/425>). – 2011. – 5.11).

***

После принятия нового Закона «Об образовании» в украинских городах упразднят техникумы и профессионально-технические училища. Вместо них появятся колледжи.

Об этом заявил член Комитета по вопросам образования и науки Верховной Рады Украины В. Курило.

«Все техникумы, ПТУ и прочие вузы I–II уровней аккредитации будут разделены на две группы и переименованы в колледжи при университетах и профессиональные колледжи. Эта унификация упростит в первую очередь саму систему вузов, украинским детям будет легче сделать выбор, куда идти учиться», – заявил В. Курило.

По его мнению, слияние учебных заведений должно быть добровольным и эффективным. Однако для этого не достаточно одного лишь распоряжения министерства, нужно понимание со стороны дирекции вузов (*В Украине исчезнут техникумы и ПТУ // Независимое Бюро Новостей (<http://nbnews.com.ua/news/18030>). – 2011. – 10.11*).

КОМЕНТАРІ ЗАРУБІЖНИХ ЕКСПЕРТІВ

Президент Международной федерации журналистов Д. Бумела и президент Европейской федерации журналистов А. Кениг обратились к Председателю Верховной Рады Украины В. Литвину с письмом, в котором они поддержали позицию Независимого медиа-профсоюза Украины против принятия изменений в закон об общественной морали.

«Мы пишем от имени Международной федерации журналистов (МФЖ), которая представляет более 600 тыс. членов в мире и их европейские группы Европейской федерации журналистов (ЕФЖ), чтобы выразить нашу серьезную озабоченность по поводу законопроекта о защите “общественной морали”, который внесен в украинский парламент и должен там обсуждаться.

Мы считаем, что этот законопроект представляет серьезную угрозу для свободы прессы, одного из самых главных основных прав и краеугольного камня для построения демократии. В этой связи мы разделяем обеспокоенность украинских СМИ и журналистского союза, которые выступают против законопроекта, заявляя, что он содержит

серьезные недостатки, такие как нечеткое определение “общественной морали”, а также предоставление избыточных полномочий для закрытия СМИ», – цитирует КНМП письмо международных журналистских организаций.

МФЖ и ЕФЖ обеспокоены «отсутствием необходимой для предотвращения злоупотреблений власти системы сдерживаний и противовесов, как это имеется в предложениях относительно полномочий Национальной комиссии по вопросам защиты общественной морали в Украине. Эта комиссия без какого-либо судебного надзора сможет закрыть печатные СМИ, лишит лицензий электронные средства массовой информации и сократит доступ к веб-сайтам по обвинению в содействии «войне, терроризму, другим проявлениям преступной деятельности», «украинофобии», «унижению или оскорблению нации или личности по национальному признаку» или «неуважению к национальным и религиозным святыням».

«Мы полностью осознаем, что в случае принятия закон будет вызывать у влиятельных деятелей искушение давить на независимую журналистику или заставит СМИ прибегать к самоцензуре из-за страха гнева комиссии. Мы крайне обеспокоены разрушительными последствиями такого закона, которые он будет иметь для независимости журналистики в Украине», – говорится в письме.

Исходя из этого, международные организации выразили поддержку Независимому медиа-профсоюзу Украины, который выступает против законопроекта. Они призвали украинский парламент отклонить законопроект и дать возможность журналистам регулировать отношения в их профессиональной деятельности собственными силами.

18 октября Верховная Рада приняла в первом чтении проект закона «О внесении изменений в Закон Украины “О защите общественной морали”».

Вместе с тем ряд политических партий и общественных организаций выступили категорически против этого законопроекта. В частности, общественное движение «Стоп цензуре!» считает, что в результате его принятия в Украине может появиться чрезвычайно сильный инструмент цензуры.

Независимый медиа-профсоюз Украины также требует не допустить принятия изменений в Закон «О защите общественной морали». По мнению членов НМПУ, это неминуемо приведет к возобновлению

тоталитарного контролю над мировоззрением граждан Украины, делает невозможным существование свободного мнения.

«Утрата независимости средств массовой информации, контроль за деятельностью журналистов под видом мониторинга их соответствия критериям “общественной морали”, постоянная угроза уничтожить любое издание, телерадиокомпанию или веб-сайт – это лишь наименьшие из рисков, которые несет в себе принятие упомянутого законопроекта», – отметили в медиа-профсоюзе (*Европейские журналисты обеспокоены угрозой для свободы прессы в Украине // Четверта Влада* (<http://4vlada.net/smi/evropeiskie-zhurnalisty-obespokoeny-ugrozoj-dlya-svobody-pressy-v-ukraine>). – 2011. – 10.11).

ДИАЛОГИ

Всю страну облетела новость о реформировании украинского здравоохранения, в рамках которого нам предстоит перейти на семейную медицину.

И так уж случилось, что Донецкая область является одной из трех, где до всеобщего перехода на новую систему обслуживания больных было решено провести эксперимент.

Естественно, это вызвало и у населения, и у медиков некое волнение, ведь мало кому хочется, чтобы на нем ставили эксперимент, не спросив, хотим ли мы этого. Тем более что закон имеет много нюансов, в которых трудно разобраться не то что простому человеку, а и самим медицинским работникам.

Так, в горбольнице № 2, из-за отсутствия четкой законодательной базы о переходе на новую систему обслуживания, у персонала возникло огромное количество вопросов. Медицинские работники этого лечебного учреждения, как настоящие профессионалы, искренне переживают о 104 тыс. жителей района, которых они обслуживают. За разъяснениями о грядущих переменах мы обратились к начальнику городского управления здравоохранения А. Железняку:

– Скажите, пожалуйста, где можно увидеть приказ о начале реализации пилотного проекта реформирования здравоохранения?

– Этот документ находится на официальном сайте Министерства здравоохранения Украины, именно там есть все приказы и

законодательная база, но они понятны только для медицинских работников, там же и все аспекты штатного расписания.

– На сессии горсовета прозвучало, что голосование за устав будущих центров медико-санитарной помощи – это зеленая улица для подготовки учредительных документов новых учреждений, но не для изменений, связанных с людьми – между тем в горбольнице № 2 якобы грядут сокращения.

– Обратите внимание, кроме больницы № 2 никто не обращался и, я уверен, обращаться не будет, потому что в других городских лечебных учреждениях главврачи проводят разъяснительные беседы с медицинским персоналом.

– Есть мнение, что реорганизация базируется на создании института семейных врачей. Насколько мы обеспечены этими специалистами? По некоторым данным, их лишь 10 %.

– Хочу обратить ваше внимание, что переход на семейную медицину должен состояться до 2020 г., а сейчас у нас еще 2011-й. Так вот, в приказе министерства здравоохранения № 645 четко написано, что если нет семейных врачей (а их нет не только в Мариуполе, но и в других крупных городах), то институт семейных врачей не актуален. В нашем городе их должно быть 335 человек, а их сейчас только восемь – эти цифры говорят сами за себя. Следовательно, перехода на семейную медицину пока не будет. Для начала необходимо подготовить специалистов, а потом поднимать вопрос о переходе на новую форму обслуживания населения.

– При новом штатном расписании куда будут трудоустроены узкие специалисты? В коммерческие клиники?

– В городе планируется создать клиничко-диагностические центры на базе горбольниц № 4, 5 и 3 (детский центр). Там будут работать все участковые врачи-педиатры, а также все узкие специалисты: хирурги, травматологи, гинекологи и т. д. Нам в период эксперимента позволено комплектовать эти центры, как мы считаем нужным, но исходя из возможностей финансирования, что очень важно для нас. Кроме этого есть возможность создавать консультативно-диагностические поликлиники, и все узкие специалисты, которые не входят в перечень штатного расписания, будут работать каждый в своей. Это аллергологи, эндокринологи, урологи, травматологи и др. Не планируется сокращать ни одного человека. Хотя были обнаружены очень раздутые штаты. Как мы проанализировали, это касается медрегистраторов поликлиник. Однако у нас есть вакантные ставки санита-

ров и мы будем предлагать перейти на эту работу. Да, работа другая, но зарплата останется не меньше того оклада, который был.

– Ваше отношение к идее перехода на семейную медицину?

– Это очень актуально для села, где небольшое количество жителей. Насколько я знаю, в институт, который выпускает семейных врачей, из нашего города никто не поступал. Хочу отметить, что нельзя переобучить в семейных врачей наших участковых терапевтов или узких специалистов, которые уже давно работают. Таким врачом можно стать только окончив институт, но все выпускники этой специальности идут работать в село, где проживает максимум 2 тыс. человек. Для крупного города это не актуально. Перепрофилировать участкового врача на семейного в течение полугода – это абсурд. Ведь семейный врач должен уметь и вскрыть панариций, и вылечить ухо и глаз, и разбираться в гинекологии, обследовать и ребенка, и старика. А за шесть месяцев научить этому просто невозможно. В России от этого перехода уже отказались (*Чего от них ждать? // Ильичовец (<http://www.ilich.in.ua/news.php?id=18299>). – 2011. – 12.11*).

ЩОДЕННИК БЛОГЕРА

Блог на сайті кореспондент. Net

Про автора: П. Олещук, викладач

Парламент принял Закон «О декриминализации экономических преступлений». Интересно не только его содержимое, но и те обстоятельства, при которых он был принят.

Итак, для начала о содержании. Достаточно привести простой перечень статей, в которых ответственность заменяется с криминальной на административную. Речь идет о составах преступлений, предусмотренных ст. 201 «Контрабанда» – относительно контрабанды товаров, ст. 202 «Нарушение порядка занятия хозяйственной деятельностью и деятельностью по предоставлению финансовых услуг», ст. 203 «Занятие запрещенными видами хозяйственной деятельности», ст. 207 «Уклонение от возврата выручки в иностранной валюте», ст. 208 «Незаконное открытие или использование за пределами Украины валютных счетов», ст. 214 «Нарушение правил сдачи драгоценных металлов и драгоценных камней», ст. 215 «Подделка

знаков почтовой оплаты и проездных билетов», ст. 217 «Незаконное изготовление, сбыт или использование государственного пробирного клейма», ст. 218 «Фиктивное банкротство», ст. 220 «Соккрытие стойкой финансовой несостоятельности», ст. 221 «Незаконные действия в случае банкротства», ст. 223 «Размещение ценных бумаг без регистрации их выпуска», ст. 225 «Обман покупателей и заказчиков», ст. 226 «Фальсификация средств измерения», ст. 228 «Принуждение к антиконкурентным согласованным действиям», ст. 234 «Незаконные действия относительно приватизационных бумаг», ст. 235 «Нарушение лицом обязательных условий по приватизации государственного, коммунального имущества или предприятий и их дальнейшего использования действующего Уголовного кодекса Украины».

Перечень, мягко говоря, выглядит неоднозначно. И хотя принятие этих изменений авторы мотивировали “приближением нашего законодательства” к мировым стандартам, но это далеко не так. Например, “антиконкурентные согласованные действия” давно являются серьезным правонарушением в правовом поле США (с принятия “Акта Шермана” в конце XIX века), за которое предусматривается 10-летнее заключение.

Вызывают целый ряд вопросов некоторые нормы, связанные с “доведением до банкротства”. Со стороны подобная декриминализация выглядит как введение государственного “налога на рейдерство”.

Вообще, как отмечает член Высшего совета юстиции С. Сафулько: «Отдельные положения этого законопроекта направлены на то, чтобы облегчить определенным группам достижение их целей, связанных с уклонением от обязательств по выполнению соглашений через облегчение процедуры банкротства и устранение ответственности за него, путем избежания ответственности за невозврат колоссальных кредитов».

Но интересно не только это. Интересна еще и общественная реакция на данный документ.

Представим себе, что этот законопроект вносится президентом, но никак не ассоциируется никем с Тимошенко. Что тогда бы началось? Уверен, что и оппозиция, и прочие субъекты общественно-политического процесса подняли бы такой вой о том, что “власть создает условия для рейдерства”, что сам закон бы стал предметом серьезной общественной дискуссии.

Но в этот раз они оппозиционеры скромно промолчали. Почему? Из-за неконкретных надежд, что рассмотрение данного закона позволит освободить

Ю. Тимошенко. Следует признать, что сама власть никогда и не обещала, что кто-то собирается декриминализировать статьи, по которым осуждена бывший премьер. Присутствовали некоторые нечеткие намеки и слухи (что, мол, президент пообещал это своим европейским партнерам). И их оказалось достаточно, чтобы оппозиция бросилась отчаянно отстаивать принятие данного законопроекта.

Что оказалось в итоге. Оппозиция блокировала трибуну, чтобы добиться включение в повестку дня парламента документа, который будто бы создан для украинских рейдеров. А его реальные инициаторы остались будто бы в тени.

Похоже, представители фракции БЮТ до последнего верили, что в последний момент придет команда “декриминализировать” статью Тимошенко, Чечетов даст отмашку... Но никто и не соби-рался, очевидно, делать это все изначально. Кто-то просто нашел подходящий момент для внесения нужного законопроекта, и мастерски завуалировал все это особенностями политического процесса в стране.

В этом контексте наши оппозиционеры напомнили лично мне неудачливого игрока, который в 3-й раз прибегает из дома с последними деньгами, чтобы сесть за один стол с шулером, надеясь обыграть его в этот раз. В очередной раз их провели, заставив выгораживать рейдеров и мошенников.

Итак: 1) кто-то добился принятия нужного для себя сомнительного документа в парламенте; 2) оппозиция снова показала себя не в лучшем свете; 3) Тимошенко осталась в тюрьме.

Думаю, что это серьезный повод для наших оппозиционеров, чтобы задуматься о том, с кем и во что можно играть.

P.S. Теперь, наверное, на Банковой должны задуматься, как связать вопросы освобождения Тимошенко и отмены льгот. Схема ведь бесприкрытая?

Коментарі:

Химик-органик: Количество законных методов влияния на власть неуклонно снижается до размеров прорези прицела...

С. Городецкий: Итак: 1) кто-то добился принятия нужного для себя сомнительного документа в парламенте; 2) оппозиция снова показала себя не в лучшем свете; 3) Тимошенко осталась в тюрьме. Вот и поэтому тоже многие молодые люди думают о том, чтобы иммигрировать из Украины навсегда.

Andres Днепр: Декриминализация статей с 201 по 214 – хорошее дело.

Это не общественно-опасные преступления. Наоборот, с их помощью осуществлялось давление и вымогательство на граждан и бизнес.

Воля7: Мне кажется и остальных тоже. Если кому-то нанесли материальный ущерб, то логично взять штраф превышающий ущерб и отдать пострадавшему. Пострадавшему нужно восстановить убытки, а не в тюрьму обидчика посадить.

Andres Днепр: Остальные, конечно, развязывают руки всяким жуликам, ворам, подонкам. Мы-то знаем, что такое украинские суды. Когда за общественно-опасное преступление грозит тюрьма, то закрытие дела или условный срок стоит довольно дорого. Если это теперь будет только админ. нарушение, то платить судьям придется меньше.

Г. Козолуп: Интересно, а что, оппозиционеры не читали проект закона? Такое возможно?

Спартак Мариуполь: Последствия того что произошло будут ужасны для народа и гибельны для страны.

В. Кириллов: Отличный обзор! Сам вчера читал декриминализованные статьи и немного удивился... Это если мягко сказать :) Не уверен, что оппозиция не понимает о чем речь. Эти схемы будут использоваться, в первую очередь, власть имущими. Не важно какого политического окраса. С другой стороны, уверен, что закон пойдет на пользу обществу – не смотря на возможность махинаций для людей с властью свяжутся руки для возможности беспредельничать прокуратуре и милиции. У нас сейчас намного больше случаев заказа прокуратуре и милиции покошмарить конкурента. По любому надуманному поводу человека закрывают в СИЗО и буквально за месяц-два бизнес полностью разрушен. Сейчас такие поводы придумать намного сложнее. Так что в законе больше позитива именно для сегодняшней Украины.

Человек паракход: Возрождение старых добрых 90-х. Откат к бандитизму, воровству в особо крупных размерах, к взяточеству. Что умеют и в чем заинтересованы кидалы, шапкокрады, рэкетеры из 90-х? Это именно то, что лучше всего разрушает государство, превращая нацию в население, а территорию в вотчину. Люди еще вспомнят Кушнарева и независимость Донбасса, как наименьшую цену удержания европейского, цивилизованного вектора.

Jud Sues: И это все на фоне разнонаправленной динамики курса акций Газпрома.

Wieso Was: Гадаю, що питання декриміналізації лишать до випадку реалізації сценарію 2004 (пам'ятаєте, коли Кучма/Янукович домовлялись з Ющенко/Тимошенко про порядок передачі влади: конституційна реформа, гарантії і т. п.). Так і тут, в випадку коли «смажений півень клюне», то відразу з'являться всі підстави для прийняття статті Тимошенко про декриміналізацію, суспільство як раз дозріє до цього нормативного акту (**Операция "декриминализация" Украина // Корреспондент.net** (<http://blogs.korrespondent.net/celebrities/blog/oleshchuk3/a49650>). – 2011. – 16.11).

***

Блог на сайті ubr.ua

Про автора: Т. Павлюк, директор компанії «Аверті»

1 ноября вступил в действие Временный порядок определения оценочной стоимости недвижимости и объектов незавершенного строительства, которые продаются или обмениваются (далее – ВП). Этот порядок закреплен постановлением правительства № 1103 от 26 октября 2011 г.

В свою очередь, ФГИУ обязан утвердить в двухмесячный срок форму подачи субъектами оценочной деятельности информации об объекте с оценочной ценой, а также информацию о степени строительной готовности для объекта незавершенного строительства. Кроме того, фонд должен в течение полугода внести на рассмотрение правительства законопроект по определению органа, который будет проводить оценку недвижимости, а также вместе с Минрегионстроем разработать и утвердить порядок определения стоимости возведения или замещения домов, зданий и сооружений.

Данный нормативный акт имеет прямое отношение к профессиональным оценщикам и порождает ряд весьма существенных вопросов. Итак, даже при прочтении, еще до проведения работ по оценке, возникают следующие вопросы.

Какой новый орган предполагается создать для проведения оценки объектов недвижимости с целью налогообложения и почему недостаточно существующей инфраструктуры рынка оценки для проведения таких работ?

П. 1 постановления – указывается необходимость принятия в двухмесячный срок особой формы представления субъектами оценочной деятельности, уполномоченных проводить оценку земельных улучшений, информацию о таких улучшениях, а также для объекта незавершенного строительства – информацию о степени строительной готовности. Зачем нужна особая форма, почему недостаточно требований к отчету по НСО? Фактически, имеем ненужное усложнение.

Каким образом оценщик будет определять степень готовности незавершенных строительством объектов? Для этого, как минимум, нужна определенная профподготовка.

П. 3 ВП закрепляет, что определения оценочной стоимости осуществляется субъектами оценочной деятельности. А именно: для

земельных участков – юридическими лицами – субъектами хозяйствования и физическими лицами – субъектами предпринимательской деятельности, которые согласно Закону Украины «Об оценке земель» получили соответствующие лицензии, а также Госземагентством. Но с каких пор Госземагентство выполняет экспертную оценку земельных участков или это расширение функций? Есть ли для этого необходимые специалисты? Каким образом и с какой целью планируется сочетание функций госрегулятора в сфере оценки земельных участков и оценщика этих же объектов? Что это: просто небрежность написания документа и непонимание компетенций госорганов?

П. 4 ВП: «Оценочная стоимость объектов малоэтажного жилищного строительства, в том числе дачного и садового типа, определяется путем применения затратного и сравнительного методических подходов. Сравнительный подход применяется в соответствии с Национальным стандартом № 2 в случае наличия информации о продаже или предложение подобных объектов недвижимости, проданных или выставленных на продажу за шесть месяцев до даты проведения оценки». Почему определяется срок именно шесть месяцев и почему не может быть использован в расчетах объект, выставленный на продажу менее шести месяцев назад? Как тогда быть с положениями НСО об актуальности предложений именно на дату оценки? Предлагаемый вариант определения стоимости объектов налогообложения («определяется путем применения затратного и сравнительного методических подходов») не имеет ничего общего с оценочной стоимостью, ибо не содержит алгоритм ее определения. Как результат: у разных оценщиков будут разные результаты, а это принципиально неправильно и чревато конфликтом.

П. 5 указывает, что объекты многоэтажного жилищного строительства, а также их части оцениваются путем применения сравнительного подхода и с учетом информации о продаже или предложении подобных объектов недвижимости, проданных или выставленных на продажу за шесть месяцев до даты проведения оценки, которой владеет субъект оценочной деятельности, проводящий такую оценку. В случае отсутствия указанной информации, оценочная стоимость объектов недвижимости определяется в последовательности, определенной п. 7 Национального стандарта № 2, и с учетом укрупненных показателей стоимости воссоздания многоэтажных жилых домов. Фактически, предлагается применять два альтернативных варианта – сравнительный поход

или затратный с использованием укрупненных показателей стоимости воссоздания. Однако это два принципиально разных подхода, первый даст рыночную стоимость, второй – нет. Разные базы оценки – разные результаты.

П. 8 ВП: «Определение оценочной стоимости объекта незавершенного строительства путем применения нескольких методических подходов осуществляется в соответствии с абзацем 2 п. 26 Национального стандарта № 2 при условии, что объект имеет следующие признаки: его строительная готовность составляет более 70 %; показатели прочности конструкции объекта позволяют завершить строительство; строительства объекта начато не более пяти лет назад; в случае временного прекращения строительства объекта работы по его консервации выполнены своевременно; объемно-планировочные характеристики объекта соответствуют современным требованиям строительных норм и правил». Но каким образом оценщик сможет объективно определить степень готовности и показатели прочности конструкций? Как знать, своевременно ли выполнены работы по консервации и что он вообще может знать о порядке проведения таких работ? Вышеперечисленные требования объективно невыполнимы, следовательно, вынудят оценщика фантазировать на предложенные темы. Экстремальное занятие, учитывая, что за результаты своей работы он несет уголовную ответственность.

П. 12 ВП «субъекты оценочной деятельности подают ежемесячно в ФГИ информацию о результатах проведения оценки по форме, установленной Фондом». Снова ненужное усложнение работы оценщика ибо непонятно, в связи с чем ФГИУ вдруг стал субъектом администрирования налогообложения и финмониторинга. Другое дело, если ФГИУ сам планирует выполнять такие работы, т. е. и является тем загадочным органом, о котором говорится в Постановлении.

П. 13 ВП обязывает оценщиков хранить такие отчеты не менее пяти лет. Таким образом, Временный порядок противоречит вышестоящему нормативному акту – закону об оценке, в котором указано, что хранение отчетов оговаривается в договоре на оценку, в том числе, и право не хранить их вообще. Поэтому законодательно и не установлено требование к оценщикам о наличии помещения под архив.

Мину замедленного действия несет в себе и п. 14 документа, который указывает, что «в случае несогласия налогоплательщика

с определенной субъектом оценочной деятельности оценочной стоимостью объекта недвижимости, отчет об оценке может быть обжалован в судебном порядке». Подозреваю, что несогласная сторона будет почти во всех случаях, поскольку процедура оценки выписана таким образом, что у разных исполнителей будет разный результат.

Нельзя не сказать о том, что в документе почему-то земельные улучшения отождествляются с недвижимостью, оценочная стоимость с рыночной, чем полностью игнорируется определение данных понятий по НСО. Получилась странная, но взрывоопасная, смесь независимой оценки с обязательным включением нормативов, и стандартизированной, с полным отсутствием алгоритма.

Сомнительна сама целесообразность использования рыночной стоимости как таковой для целей налогообложения. Ибо рыночная стоимость есть вероятностная величина, характеризующаяся неким интервалом неопределенности. Источниками неопределенности при оценке объектов недвижимости есть свобода в выборе базовых объектов для оценки, неоднозначность в установлении величины износа, нечеткость методов расчета внешнего и функционального износов и т. п. Как результат – значения рыночной стоимости имущества, полученные в результате оценки различными оценщиками, могут существенно различаться между собой. Это связано с тем, что каждый оценщик имеет свободу в выборе конкретных методов оценки, он использует собственные статистические данные и, кроме того, сама процедура оценки допускает значительную субъективную компоненту. Это приводит к тому, что результаты оценки становятся несопоставимыми, а стоимость имущества может существенно занижаться или завышаться, что недопустимо при расчете базы для исчисления налогов. Поэтому, пока отсутствуют структуры, которые бы проводили систематический мониторинг рынка, статистический анализ рыночной информации и расчеты интегральных параметров, необходимых для оценочной деятельности, говорить о рыночной стоимости для целей налогообложения, как минимум, преждевременно.

В целом, обеспечить строгое соответствие требованиям постановления № 1103 на практике будет весьма затруднительно. Столь долгожданный и необходимый нормативный акт, при разработке проекта которого изначально привлекалось множество экспертов, в том числе международного уровня, в итоге

получился некачественным, непродуманным, базирującymся на весьма шаткой методологической основе. Непонятно, чем вызвано такое легкомысленное отношение к нормативному документу, ведь предложенный порядок хоть и временный, да принят на неопределенный срок, следовательно, де-факто может стать постоянным (*Новый порядок определения оценочной стоимости недвижимости и ОНС // UBR.ua (<http://blog.ubr.ua/finansy/novyi-poriadok-opredeleniia-ocenochnoi-stoimosti-nedvijimosti-i-ons-1512>). – 2011. – 7.11).*

***

Блог на сайті ubr.ua

Про автора: О. Овраменко, депутат Київради, зам. глави Постійної комісії Київради з питань торгівлі, підприємництва

Упродовж декількох років триває суперечка щодо майбутнього грального бізнесу в Україні.

Поки політики дискутують, державний бюджет втрачає великі гроші.

До введення заборони на діяльність грального бізнесу на території України діяло близько 13 тис. гральних закладів, прибуток від діяльності яких становив приблизно 16 млрд грн щороку. Тільки за попередніми підрахунками, у разі відновлення діяльності казино з відповідною вартістю ліцензії, держава отримає понад 3 млрд грн за рік.

Економічна вигода для держави суттєва. Мабуть, прекрасно розуміючи її, останнім часом дискусія серед вітчизняних законодавців з категорії скасувати або залишити заборону грального бізнесу перейшла вже на рівень обговорення більш конкретних питань, зокрема, – територіального принципу локалізації гральних закладів та формату контролю за ними з боку держави.

Важливо при обговоренні не забувати, що питання про легалізацію грального бізнесу стає особливо актуальним напередодні Євро-2012, а так само в ракурсі розгорнутої дискусії про підвищення туристичного потенціалу України та її столиці.

Яким шляхом ідуть за кордоном?

В Євросоюзі гральний бізнес дозволений практично у всіх країнах, за винятком Сан-Марино та Ліхтенштейну. Передумов до його заборони не передбачається, тому що жоден політик не візьме на себе

відповідальність оскаржувати незаперечний факт його економічної вигоди для будь-якого державного бюджету.

Інша справа, що різні країни ЄС знаходять різні форми своєї участі в європейському гральному бізнесі. В одних країнах державні органи безпосередньо беруть участь у бізнесі, як наприклад у Монако. В інших (Австрія, Фінляндія, Швеція, Нідерланди), держава займається окремими видами грального бізнесу, наприклад, казино, віддаючи інші види на відкуп приватним компаніям. Але існують країни, де держоргани обмежуються збором податків та видачею ліцензій, тим самим здійснюючи контроль за гральним бізнесом (Болгарія, Польща, Румунія, Чехія, Словаччина, Хорватія).

Безперечно, у світі є держави, де так само як і в Україні, поки заборонений гральний бізнес, але в багатьох з них вже розглядаються проекти законів про його легалізацію. Мова йде про Туреччину, Ізраїль, Таїланд, В'єтнам, Кіпр.

Незалежно від політичної та економічної різниці між цими країнами, мотивація легалізації грального бізнесу у всіх єдина – фінансова складова і серйозний потенціал підвищення туристичної привабливості. Ці держави надихає приклад Сінгапуру. Порівняно невеликій державі казино принесли протягом 2010 р. своєї легальної роботи близько 5 млрд дол бюджетних надходжень, а потік туристів збільшився до 11 млн осіб на рік.

Цікавим є і досвід Кіпру, який перебуває на фінальній стадії обговорення концепції загальної легалізації гральних закладів. Там розглядається дві майбутні моделі його легалізації: казино як гральні заклади і казино-курорти на базі існуючих готелів і зон відпочинку. Причому, більшість експертів і досліджень говорять про те, що для Кіпру краще була б друга модель, яка здатна значно поліпшити туристичний продукт цієї держави.

Українські перспективи грального бізнесу

В Україні спроби легалізації грального бізнесу на законодавчому рівні були неодноразовими. Але їхня проблема – у відсутності єдиного розуміння концепції, на якій має працювати гральний бізнес.

На початку 2010 р. Держкомітет з питань регуляторної політики та підприємництва розробив проект закону, згідно з яким гральний бізнес може бути легалізований у Києві, Львові, Одесі, Донецьку, Київській, Львівській, Одеській, Донецькій областях, а також у Криму.

18 квітня 2011 р. нардеп С. Осика подав до парламенту проект закону «Про азартні ігри», в якому пропонувалося скасувати забо-

рону на гральний бізнес в Україні і встановити державну монополію на організацію державних грошових лотерей та інших азартних ігор. Обидва законопроекти провалилися.

А вже 5 вересня поточного року народний депутат О. Царьов вніс законопроект, яким дозволяється проведення азартних ігор тільки в казино, в електронних (віртуальних) клубах інтелектуально-комерційних ігор.

Також законопроект пропонує територіально локалізувати проведення азартних ігор, посилити вимоги до відведених для цього територій. Казино хочуть розміщувати тільки в п'ятизіркових готелях з кількістю номерів не менше 60 у великих містах України і трьох-пятизіркових готелях з кількістю номерів не менше 60 в Криму.

Більш прийнятно і економічно обґрунтовано в українських реаліях було б встановлення жорстких ліцензійних обмежень для гральних закладів, замість їх прив'язки до п'ятизіркових готельних об'єктів.

Наприклад:

- казино повинні розташовувати виключно в розважальних комплексах, площа яких не менше 2 тис. кв. м;
- казино не повинні перевищувати площу в 500 квадратів;
- статутні капітали і чисті активи казино повинні бути не менше 10 млн грн.

Важливо, що на такі умови згодні самі представники грального бізнесу. Їх доцільність і економічну вигоду підтверджує чимало юристів і економістів.

Тепер що стосується другого, пропонованого варіанта, за яким може піти легалізація грального бізнесу в Україні: розміщення казино у спеціально відведених зонах, на кшталт Лас-Вегасу, куди люди будуть приїжджати, щоб цілеспрямовано пограти в азартні ігри.

Саме таким шляхом пішла Росія, де виділили чотири спеціальні зони для грального бізнесу: Алтайський і Приморський край, Калінінградська область і межі між Ростовською областю і Краснодарським краєм. Але проблема не зрушилася з мертвої точки, проект так і не почав свою роботу. Справа вся в тому, що розвиток подібних спеціальних зон прийнятний лише в державах з вже досить добре розвиненою туристичною інфраструктурою та сервісом.

Ні Росія, ні Україна цим похизуватися поки не можуть. Крім того, Росія, володіючи чималими природними багатствами у вигляді нафти і газу, може собі дозволити поміркувати про реалізацію таких амбітних проектів, як будівництво спеціальних гральних зон.

Україна ж повинна бути більш адекватною і реалістичною, і нарешті повинна зрозуміти, що копіювання російських законів або концепцій розвитку тієї чи іншої галузі нічого спільного з добросусідськими відносинами не має і несе для нашої держави деколи чималу економічну небезпеку.

Зараз абсолютно очевидно, для того щоб використати гральний бізнес дійсно для розвитку туристичної індустрії та поповнення державного бюджету, при цьому не створивши чергової масштабної корупційної схеми, необхідно вже сьогодні оперативно виробити жорсткий і головне єдиний підхід держави до роботи грального бізнесу після легалізації.

З економічної точки зору, доцільно було б це зробити до початку Євро-2012, коли Україну відвідають кілька мільйонів іноземців, готових залишити в нашій країні чималі гроші на розваги і відпочинок (*Легалізація грального бізнесу і туристична привабливість України: чи можна поставити знак рівності? // UBR.ua (<http://blog.ubr.ua/politika/legalzacia-gralnogo-bznesu-turistichna-privablivst-ukranchi-mojna-postaviti-znak-rvnost-1525>). – 2011. – 8.11*).

***

Блог на сайті ubr.ua

Про автора: О. Кучеренко, народний депутат в складі блоку «Наша Україна – Народна самооборона», член партії «Народний Союз», віце-президент УСПП, глава Федерації роботодавців київського регіону «Київщина», президент Фонду підтримки регіональних реформ

Реформа ЖКХ – соціально зависима реформа, и это делает ее весьма уязвимой. Поєтому она до сих пор по большому счету остается заложницею политиков-популистов, именно здесь кроется причина того, что отрасль ЖКХ в Украине – одна из самых отстающих и практически самая «нетронутая» с момента развала Советского Союза.

Назревшую жилищно-коммунальную реформу ни в коем случае нельзя рассматривать как экономически абстрактный, институциональный проект, поскольку, в первую очередь, это социально зависима реформа.

Безусловно, сама модель управления жильем через коммунальные ЖЭКи тупиковая. Поєтому она все же будет модернизироваться

параллельно с усовершенствованием управления жилым фондом и приходом нами, как собственников, к управлению этим фондом.

Хочу в очередной раз обратить внимание на то, как в процессе модернизации всей отрасли должна, на мой взгляд, трансформироваться и сама философия формирования тарифов.

Коль скоро в тарифе на тепло две трети занимает газ, а Украина может обеспечить свои предприятия теплокоммунэнерго (а значит, и нас с Вами) прогнозируемой политикой на украинский газ, то и цена на этот газ должна коррелироваться. И траектория цены на газ от себестоимости до мировой цены должна совпадать с траекторией наших доходов и наших зарплат от сегодняшних реалий к каким-то, условно говоря, среднеевропейским показателям. Сколько времени на это понадобится – пять или десять лет – зависит от успешности курса реформ, проводимого очередной властью, очередным правительством. Но параллельно тепловики, зная, что цена на газ неминуемо будет повышаться по плавной траектории, должны заниматься модернизацией и сокращением потребления газа за счет внедрения систем учета, за счет сокращения потерь в сетях, за счет перехода на альтернативу.

Приблизительно такая же задача должна стоять и перед предприятиями водообеспечения, где процентов 50 % себестоимости составляют расходы на электроэнергию для энергонасосов, которые подают воду и где, к сожалению, мы имеем колоссальные потери. В мире, как правило, этот «электрический» процент составляет всего около 15 %. Относительно низкая цена на электроэнергию для водообеспечивающих предприятий тоже должна по плану траектории выходить и сравниваться с ценой для промышленных предприятий. Но параллельно эта кривая должна совпадать и с ростом доходов населения, и с модернизацией, и сокращением в потерях воды пр. Что касается сектора водоснабжения, то с учетом дефицита питьевой воды как в Украине, так и в мире, нужно понимать и то, что цена на исходный продукт (воду) как артезианскую, так из водных источников, будет неминуемо возрастать. Иначе это будет не вода, а суррогат.

Третья группа тарифов – те, которые касаются содержания и обслуживания жилья. В них пока процентов 60–70 занимает заработная плата управленческого персонала. С одной стороны, зарплата дворников и сантехников также должна расти, как и зарплата наша с вами. Но, с другой стороны, необходимо оптимизировать структуру управления и более эффективно использовать труд этих работников,

Кроме того, необходимо создавать условия, при которых они все-таки будут качественно работать за наши деньги: будут нас обслуживать, а не диктовать свои условия.

Вернусь к тому, с чего начал: именно тот факт, что реформа ЖКХ – социально зависимая реформа, сделал ее весьма уязвимой. Поэтому она до сих пор по большому счету остается заложницей политиков-популистов, именно в этом причина того, что отрасль ЖКХ в Украине – одна из самых отстающих и практически самая «нетронутая» с момента развала Советского Союза. Но дальше оттягивать время некуда. Мы стоим на краю пропасти (*ЖКХ: социально зависимая реформа // UBR.ua (<http://blog.ubr.ua/politika/jkh-socialno-zavisimaa-reforma-1530>). – 2011. – 9.11*).

***

Блог на сайті ubr.ua

Про автора: І. Кушнір, кандидат економічних наук.

Зараз, коли ведуться дискусії щодо проекту нового виборчого законодавства, тобто як вибирати депутатів наступного разу, варто замислитись, а чи взагалі варто їх обирати. Рейтинг довіри до Верховної Ради найнижчий з-поміж усіх органів влади. За даними Лабораторії законодавчих ініціатив 70,3 % громадян України не довіряють депутатам парламенту. Головними причинами недовіри є некомпетентність, непрозорість роботи, відсутність ефективного зв'язку з виборцями, нехтування їхніми інтересами.

Перехід до інформаційного суспільства III тисячоліття передбачає можливість прямого народовладдя без посередництва депутатів, що втратили довіру суспільства. Історично парламенти країн створювалися для представлення інтересів громадян на найвищому рівні. Сьогодні ж більшість депутатів захищає не громадські, а власні та кланові інтереси. І як показує практика, зміна складу Ради ситуацію не поліпшує. Рада є феноменом злякисного середовища, що доценту знищує сподівання виборців та перетворює щойновибрану інтелектуальну еліту нації на кнопкодавів та безвольних маріонеток.

Сучасні технології дають можливість сьогодні здійснювати пряме, а не опосередковане депутатами народовладдя.

Верховну Раду як законодавчий орган має замінити Академія наук. Науковці відповідних галузей мають готувати законопроекти та подавати їх на розгляд суспільства. На інтернет-форумах має проводитися їх відкрите громадське обговорення. Після обговорення законопроектів громадяни України голосують через Інтернет, проявляючи пряме народовладдя.

Аналогічним чином можна обійтися і без місцевих рад. Місцеві громади мають безпосередньо приймати нормативні акти своїх територій з подання науковців.

Фінансовий ефект реформи: щорічна економія в утриманні депутатів ВРУ в 0.8 млрд грн (Верховна Рада стає рудиментом, в якому зникає потреба // *UBR.ua* (<http://blog.ubr.ua/obshestvo-2/verhovna-rada-sta-rudimentom-v-iakomu-znikai-potreba-1536>). – 2011. – 10.11).

***

Блог на сайті ubr.ua

Про автора: Н. Вороницька-Гайдак, генеральний директор юридичного об'єднання «Феміда».

4 листопада 2011 р. Верховна Рада України прийняла за основу проект закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України, щодо стимулювання інвестицій у вітчизняну економіку» (реєстр. № 9341).

Якщо даний законопроект буде прийнято, то по-перше, ми отримуємо додаткове поняття «реорганізації платника податків», а саме: до реорганізації прирівнюється передача в оренду або концесію цілісного майнового комплексу (цілісного майнового комплексу структурного підрозділу) державного або комунального підприємства. Окрім того, даний законопроект зазначає, що у випадку передачі в оренду комунального чи концесію цілісного майнового комплексу державного унікального підприємства або їх приєднанням до платників податків – орендаря чи концесіонера, останній, після прийняття цілісного майнового комплексу державного або комунального підприємства в оренду чи концесію набуває усіх прав і обов'язків щодо погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу, які виникли у державного або комунального підприємства до передачі цілісного майнового комплексу в оренду або концесію.

У випадку отримання в оренду чи концесію цілісного майнового комплексу структурного підрозділу державного або комунального підприємства орендар чи концесіонер набуває прав і обов'язків щодо погашення грошових зобов'язань чи податкового, які виникли у державного або комунального підприємства до передачі цілісного майнового комплексу структурного підрозділу в оренду або концесію, пропорційно частці балансової вартості майна, отриманого в оренду чи концесію згідно з розподільчим (передаточним) балансом або актом.

Фактично виникає така ситуація: компанія «А» отримує в оренду цілісний майновий комплекс, скажімо, якогось комунального підприємства «В» терміном на три роки. Балансова вартість комплексу, скажімо, становить 300 тис. грн, окрім того підприємство має податковий борг в сумі цих же самих 300 тис. грн. «Інвестор» згідно з вищевикладеним зобов'язаний погасити цю заборгованість, звичайно що він як сумлінний орендар це і робить. Усі задоволені, держава отримала податковий борг, орендар отримав цілісний майновий комплекс в оренду на три роки. Протягом укладеного договору сторони спокійно виконують умови договору, а потім, якщо орендар не зовсім «чесна» людина, у дію вступає ст. 514, 528 Цивільного кодексу України, яка зазначає що виконання обов'язку може бути покладене боржником на іншу особу, якщо з умов договору, вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства або суті зобов'язання не впливає обов'язок боржника виконати зобов'язання особисто. До нового кредитора переходять права первісного кредитора у зобов'язанні в обсязі і на умовах, що існували на момент переходу цих прав, якщо інше не встановлено договором або законом.

Фактично орендар стає кредитором підприємства, яке здало йому в оренду цілісний майновий комплекс. Оскільки погасити свій борг підприємство можливості не має, то за всіма законами жанру і здоровим глуздом повинного оголосити себе банкрутом, і розпочати відповідну процедуру. І уже ніщо не заважає новому власнику отримати орендований ним цілісний майновий комплекс вже не в оренду, а у власність (ВРУ «зацікавлена» у інвестиціях..., а насправді може створити новий механізм технічного банкрутства... // *UBR.ua* (<http://blog.ubr.ua/pravo/vru-zackavlena-u-nvesticiah-a-naspravd-moje-stvoriti-novii-mehanzm-tehnchnogo-bankrutstva-1537>). – 2011. – 11.11).

***

Блог на сайті ubr.ua

Про автора: В. Кулаков, старший партнер адвокатського об'єднання «Адвокатська фірма "Advice"»

20 октября 2011 г. Верховная Рада Украины приняла в целом Закон Украины «О внесении изменений в Налоговый кодекс Украины».

Основной целью данных изменений, по мнению законодателей, является комплексное усовершенствование упрощенной системы налогообложения с учетом изменений в налоговом законодательстве и предпринимательской среде, обеспечение ее соответствия современным направлениям налоговой политики государства, противодействие уклонению от налогообложения.

Остановиваясь на основных моментах данного законодательного акта, хотелось бы сказать о следующем. Так, на законодательном уровне предусматривается:

- отмена ограничения отнесения на расходы плательщика налога на прибыль расходов на приобретение товаров (работ, услуг) у физических лиц – плательщиков единого налога;
- подача плательщиками налога на прибыль перечня доходов и расходов в разрезе контрагентов, которые являются плательщиками единого налога;
- установление обязанности зарегистрироваться плательщиком НДС в случае предоставления услуг плательщикам НДС;
- увеличение объемов годового дохода и их привязка к размеру минимальной заработной платы;
- отмена 50-процентной надбавки, которая применяется к фиксированным ставкам налога за каждого наемного сотрудника;
- возвращение физическим лицам – плательщикам единого налога, права регистрироваться плательщиками НДС;
- ведение юридическими лицами упрощенного бухгалтерского учета доходов и расходов по методике, определенной Минфином;
- установление годового отчетного периода для физических лиц с объемом дохода до 150 размеров минимальной заработной платы, для других плательщиков – сохранение квартальной отчетности;
- определение оснований для аннулирования свидетельства плательщика единого налога.

Кроме того, плательщики налога, которые изберут упрощенную систему налогообложения, будут разделены на четыре группы:

1) первая – ФЛ-П, которые не используют труд наемных лиц, осуществляют исключительно розничную продажу товаров (к примеру, на рынках), предоставляют бытовые услуги населению, годовой размер дохода которых не превышает 150 тыс. грн;

2) вторая – ФЛ-П, которые осуществляют хозяйственную деятельность по предоставлению услуг, в том числе бытовых, плательщикам единого налога или населению при условии, что в течение календарного года они не будут использовать наемный труд (или количество лиц, которые пребывают в трудовых отношениях, не будет превышать 10 лиц) и объем дохода не будет больше 1 млн грн;

3) третья – ФЛ-П, которые в течение календарного года не будут использовать труд наемных лиц (или количество лиц, которые будут находиться в трудовых отношениях, одновременно не будет превышать 10 человек) и объем дохода не будет больше 3 млн грн;

4) четвертая – юридические лица, у которых в течение календарного года количество сотрудников не будет превышать 50 человек и объем дохода будет не более 5 млн грн.

Ставки единого налога будут устанавливаться в процентном соотношении к размеру минимальной заработной платы (по состоянию на 1 января налогового (отчетного) года). Для первой группы – от 1 % до 10 %, для второй – от 2 % до 20 %, для третьей и четвертой группы – 3 % от дохода (в случае оплаты НДС на общих основаниях), 5 % от дохода (в случае включения НДС в состав единого налога).

Безоговорочно, данные изменения носят революционный характер, но как они «приживутся» в нашей хозяйственной деятельности – неизвестно, тем более, что сам закон еще не подписан Президентом Украины. Согласно информации официального сайта Верховной Рады Украины, принятый законопроект 9 ноября 2011 г. направлен на подпись главе государства. В случае подписания закона, изменения вступят в силу с 1 января 2012 г. Будем ждать... (Новые правила для плательщиков налога – «упрощенцев» // *UBR.ua* (<http://blog.ubr.ua/pravo/novye-pravila-dlia-platelshikov-naloga-uproshencev-1539>). – 2011. – 11.11).

***

**Блог на сайті Економіческие известия «і»
Про автора: К.Рилєєв, письменник, журналіст**

9 ноября в Верховной Раде состоялись парламентские слушания на тему: «Состояние общественной морали в Украине».

В далеком 2003 г. одним из авторов Закона «О защите общественной морали» являлся Л. Черновецкий. Что само по себе симптоматично – был дан хороший задел.

Все установки вроде бы правильные у дважды потом выбранного мэра Киева. Но что такое, к примеру, мораль мэра? Это – чистота улиц. При Леониде Михайловиче столица летом была по уши в грязи, зимой – по колено в снегу. К тому же он постоянно повышал плату за коммунальные услуги, а когда сбежал из своего особняка в Конча-Заспе, местному товариществу оставил коммунальных долгов на несколько десятков тысяч гривен.

Чужие долги проще сбивать, чем отдавать свои. После первого тура президентского голосования в 2004 г. я спросил на пресс-конференции у известного политика С. Гавриша, тогда доверенного лица В. Януковича: «Насколько деньги влияют на моральную устойчивость нардепов?». «К сожалению, сильно!» – ответил он под смех зала. Если бы знали, насколько, скорее бы – заплакали. Но тогда был такой мощный эмоциональный подъем, оранжевая революция, суд, постановивший, что результаты второго тура сфальсифицированы. Одни люди стали героями, другие – преступниками. Теперь прошлых героев называют преступниками, а преступников – героями. И никакой революции, судя по новому учебнику истории, не было...

Но вернемся к парламентским слушаниям. Какую мораль сейчас проповедают наши законники? К примеру, кричащая и беспардонно перебивающая оппонентов на всех телешоу «регионалка» И. Богословская сетует на низкую культуру поведения украинцев, призывая «разработать кодексы по этике».

«Бютовец» В. Яворивский предъявляет претензии к Национальной комиссии по морали, считая, что она вводит цензуру, стараясь ограничить доступ к сайтам эротического содержания. «Моральные авторитеты в Украине есть, – утверждает нардеп, – но никто из них не возьмет на себя ответственность судить». Себя он, безусловно, относит к таковым. И депутат неоднократно заявлял, что не может

отличить эротику от порнографии: «Сделать это тяжело, так как граница между эротикой и порнографией – нечеткая». Так и видишь Владимира Александровича, часами пытающегося определить эту границу. Размывается – и в очках, и без.

У ведущего парламентских слушаний Н. Томенко, многократно клеймящего коллег за аморальность, можно было спросить: не аморально ли было тащить слабую группу на «Евровидение» только потому, что они спели неплохую революционную речевку? Хотя его тоже можно понять – тогда мораль была преимущественно оранжевого цвета. Сейчас – синего. Она у нас меняет цвет в зависимости от ситуации. Но желто-голубая, по идее, должна доминировать.

В «Мистецькому арсеналі» на ярмарке ART-KYIV Contemporary представлена на эту тему роскошная инсталляция Д. Датуны «Украина. Взгляды миллионов». Там, под сеткой из окуляров, виден искаженный линзами, огромный тризуб на фоне национального флага, а внизу – вырезки с хроникой становления украинской государственности. Когда размышлял о нечетких границах и переменчивости цветов нашей морали, мне показалось, что в этой инсталляции очень не хватает очков судьи Р. Киреева (*Окуляры морали // Экономические известия* (<http://blogs.eizvestia.com/full/okulyary-morali>). – 2011. 11.11).

***

Блог на сайті Українська правда

Про автора: В. Колесніченко, Народний депутат України, заступник голови фракції Партії регіонів у Верховній Раді України з законопроектної роботи.

Голова Верховної Ради України В. Литвин коментуючи поданий до парламенту Кабінетом Міністрів України законопроект «Про дошкільну освіту» № 9439 від 10.11.2011 р. заявив, що діти повинні, перш за все, знати українську мову, «а якщо там будуть групи, залежно від побажань батьків, в яких будуть вивчатися російська, англійська, французька, німецька мови, я думаю, це також буде добре. Але на першому місці повинна стояти мова держави, в якій вони живуть».

Водночас внесений Кабінетом Міністрів України законопроект «Про дошкільну освіту» № 9439 від 10.11.2011 р. якраз і спрямований на безспірне забезпечення права дитини на навчання в дошкіль-

ному закладі рідною мовою. До законодавства вносяться зміни, відповідно до яких батьки дітей у дошкільних установах зможуть самі обирати мову виховання. Зокрема, передбачено, що «для задоволення національних, культурно-освітніх і мовних потреб громадян можуть створюватися дошкільні навчальні заклади, в яких виховання дітей здійснюється їхньою національною або іншою мовами. Право вибору мови виховання надається батькам». У разі необхідності в дошкільних навчальних закладах можуть створюватися окремі групи, в яких виховання здійснюється іншою мовою, ніж в установах у цілому.

Кабмінівський законопроект жодним чином не зачіпає інтереси україномовних батьків, а навпаки, спрямований на забезпечення конституційної рівності громадян незалежно від ознаки рідної мови, і – практичну реалізацію міжнародних стандартів прав людини, інтеграцію України у європейське правове поле, виконання міжнародних зобов'язань.

Про необхідність внесення змін в українське законодавство у сфері освіти та недопущення дискримінації за ознакою мови нам постійно говорять і провідні міжнародні організації.

Так, у Першій доповіді Комітету експертів та Рекомендаціях Комітету міністрів Ради Європи щодо виконання в Україні Європейської Хартії регіональних мов або мов меншин від 7 липня 2010 р. зазначено, що «у місцях компактного проживання меншин має бути доступною освіта мовою меншини. У деяких випадках, незважаючи на наявність достатньої кількості учнів та всіх інших умов, батьки стикаються з труднощами в діалозі з місцевими органами влади, які не підтримують введення освіти мовою меншини. Наприклад, повідомляється, що місцеві органи влади відмовляються вводити двомовне навчання. У той час як у деяких школах з викладанням мовами меншин відкриваються українські класи» (п. 152).

До того ж, 25 лютого 2010 р. Європейським парламентом була прийнята Резолюція щодо ситуації в Україні. У пункті 5 Резолюції сказано, що: «оскільки Україна ратифікувала Рамкову конвенцію Ради Європи про захист національних меншин та Європейську хартію регіональних мов або мов меншин, Європарламент закликає докласти значних зусиль для залучення співтовариств меншин в Україні, їх інтеграції в політичне життя країни і шляхом забезпечення безумовного права на освіту мовою меншин».

30 вересня 2009 р. на щорічній сесії громадських організацій та урядів Європи під егідою ОБСЄ, на тему: «Зобов'язання у сфері

Людського Виміру» (Варшава, Польща, більше 100 учасників), Верховний комісар ОБРС з питань національних меншин К. Воллебек заявив, що навчання в національних школах державною мовою не веде до грамотності, а в поліетнічному суспільстві потрібно забезпечити право на розвиток рідної мови не тільки в місцях компактного проживання меншин. При цьому К. Воллебек (знаючи про досвід «помаранчевої» України) констатував, що «сучасний світ став свідком випадків сегрегації за мовною ознакою в окремих державах, хоча двомовна або багатомовна освіта дає змогу розширити можливості людини, а держава повинна враховувати інтереси національних меншин».

Крім того, у Страсбурзі 30 березня 2011 р. Консультативним комітетом Ради Європи було прийнято третій висновок про виконання Україною Рамкової конвенції про захист національних меншин, в якому зазначено, що «квота навчання українською мовою на всіх рівнях продовжує зростати за рахунок мов меншин» (п. 253). Для України, яка прагне стати частиною європейської сім'ї, подібна ситуація не може бути припустимою».

Також 3 лютого 2011 р. Комітет ООН з прав людини на своєму 1611-му засіданні прийняв Рекомендації щодо виконання українською державою Конвенції ООН про права дитини та закликав Україну активізувати зусилля щодо забезпечення права на освіту всіх дітей, які належать до етнічних меншин, шляхом впровадження інклюзивних схем у системі загальної та середньої освіти (п. 89).

Така пильна увага міжнародних організацій до проблеми навчання рідною мовою в Україні демонструє розуміння в цивілізованих демократичних суспільствах гостроти й важливості цього питання. Адже, згідно з новітніми дослідженнями вчених, навчання дитини нерідною мовою погіршує її інтелектуальний потенціал на 25–60 %.

У свою чергу, маргінальні, а часто й відверто ксенофобські, заяви деяких українських політиків створюють ґрунт для «сортування» українців на «україномовних» і «іншомовних», дискримінації маленьких громадян України за принципом мови, зростання ксенофобії і нетерпимості. Варто тільки згадати «візит» Фаріони до львівського дитячого садочку. До того ж безглуздо порівнювати за своїм статусом та роллю російську мову, яка є рідною для близько 15 млн українців, з іноземними – англійською, французькою, німецькою.

Зрозуміло, що В. Литвин як політик шукає свою нішу на електоральному полі України, але ми повинні думати насамперед про права дитини, її майбутнє, а не про політичну кон'юнктуру.

Упевнений, що майбутнє нашої країни лежить у демократії, толерантності, взаємоповазі і безумовному забезпеченні прав людини; подоланні лінгвістичного відчуження й побудові плюралінгвістичного суспільства, в якому кожен громадянин знає кілька мов і може вільно використовувати рідну (*Перш за все ми маємо думати про права дитини, а не про політичну кон'юнктуру // Українська правда*(<http://blogs.pravda.com.ua/authors/kolesnichenko/4ec1779e91223>). – 2011. – 14.11).

***

Блог на сайті Українська правда

Про автора: А. Черніков, спеціальний кореспондент «Економічної правди»

В Верховной Раде зарегистрирован проект закона о запрете коллекторской деятельности.

Это очень короткий документ. Но он интересен тем, что:

- вводит в законодательство такое понятие как «коллекторские услуги» (такого понятия еще не существует в законодательстве);
- запрещает коллекторские услуги;
- предписывает создание специального закона о коллекторских услугах, которые должны быть запрещены или существенно ограничены в действиях.

Не могу сказать, что я питаю к коллекторам слабость. Конечно, я не хотел бы иметь с ними дело и, надеюсь, не буду.

Однако меня настораживает то, что в руках коллекторов находится 10–13 млрд грн. Часть этих денег коллекторы выбивают из должников за комиссионное вознаграждение (при этом кредиты остаются на балансе банков), а другая часть кредитов у банков уже выкуплена коллекторскими компаниями.

Если закон запретит коллекторские услуги (пока речь идет только о запрете на выбивание долгов должников физлиц), то я буду очень рад за каждого, чьи долги на момент принятия закона будут выкуплены коллекторами, так как эти долги можно будет уже не отдавать, если следовать логике этого проекта закона.

С другой стороны, должно быть очевидно, что ситуация, когда должник после принятия такого закона вдруг никому ничего не будет должен – фантастическая. И, откровенно говоря, такого быть не может. Представьте, что коллекторы выкупили ваш долг, но

деятельность его стала незаконной, поэтому вы как бы никому ничего не должны. Очень соблазнительно, чтобы быть правдой.

А идея написать специальный закон о коллекторах выглядит так, словно запрещать их деятельность никто и не собирался (иначе зачем писать закон?). Урегулировать – да, но не запрещать как таковую.

Мне самому кажется, что этот закон не может быть принят в такой редакции, так как он, мягко говоря, далек от совершенства. Но мне хотелось бы видеть в подобном законе как минимум запрет на переуступку моего банковского долга другой компании без моего согласия, а условия переуступки должны быть мне понятны и прозрачны.

А как считаете вы? (*Коллекторы вне закона // Українська правда* (<http://blogs.pravda.com.ua/authors/chernikov-20111109160648/4ec177ed547ea>). – 2011. – 14.10).

Для нотаток

Редакційна група відділу
синтезу соціокультурних мережевих ресурсів
Н. Автономова, Т. Дубас,
Л. Степченко, Ю. Шлапак

Комп'ютерна верстка
А. Бергельська

Підп. до друку 18.11.11.
Формат 60x84/16. Друк. офс. Папір офс. Обл.-вид. арк. 4,18
Видається в друкованому та електронному вигляді

Надруковано у НВЦ Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3